

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

RÖSZKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évt. 181. szám

Szombat, 1926. augusztus 14.

Az egységes európai kisebbségi mozgalom

Irta: Ewald Ammende dr., eszt országgyűlési képviselő, a kongresszus előkészítő bizottságának elnöke

BECS. (A Brassói Lapok bécsi tudósítójától.) Jelentettük már, hogy az európai nemzeti kisebbségek augusztus 25-től 27-ig nemzetközi kongresszust tartanak Genfben. Ma módunkban van közölni a kongresszus szervezőjének, Ewald Ammende dr.-nak érdekes cikkét. Ammende dr. esztországi képviselő kezdeményezte az európai kisebbségek vezéreinek első összejövetelét 1925 októberében, nagy része volt az esztországi kisebbségi autonómia megvalósításában és a mostani konferenciát is ő készítte elő. Ezért cikke általános érdeklődésre tarthat számot.

Amikor az elmúlt év október 15-én mintegy 30 európai kisebbség vezérével, közöttük ellentétes csoportok politikusaival — szlovének Ausztriából, németek Szlovéniából, litvánok Lengyelországból, lengyelek Litvániából, dánok Németországból, németek Dániából, stb. — összejöttek Genfben és meggyeztek a kisebbségi politika alapelveiben, megszületett az

egységes európai nemzetiségi mozgalom.

Az egyes nemzetiségek addig külön törekvéseket helyezett az összes kisebbségek akaratára. Miben áll az európai kisebbségek törekvése? Szabad tevékenység minden téren az állam kebelén belül, vagyis kulturális önkormányzat.

Eddig a különböző kormányok individuálisnak tekintették a kisebbségi nemzetekhez tartozókat. Ennek a felfogásnak meg kell szűnnie, a kisebbségek egységet alkotnak és ezért egységként kezelendők.

Esztország törvénye megadta az autonómiát a kisebbségeknek és a kisebbségi nemzeteket együttesen ismerte el. Mindez vizsaly nélkül történt. Az eszt kisebbségi törvény példaadó lehet, amiből alkalmazása nem mindenütt lehetséges. Csehszlovákiában ugyanis a kisebbségek zárt tömegekben élnek és ezek jogosan igényt tarthatnak területi autonómia iránt.

A kisebbségi kongresszus nagy jelentősége abban áll, hogy az egyes kisebbségek vezetői a határozatok érvényesítése terén befolyást gyakorolhatnak anyaországuk kormányainál. (Igy a csehországi németek a berlini kormánynál, stb.) Ennek gyakorlati értéke felbecsülhetetlen mert viszonyosságon alapul. Ettől eltekintve a kongresszusokon bizonyos együttműködés alakult ki. Igy közös blokkba tömörültek Európa tízfélé nemzeti kisebbségei. A német példát követték a magyar kisebbségek: a csehszlovákiai, romániai és jugoszláviai magyarok között szintén együttműködés alakult ki. Sorrendben harmadikként a lengyelek fogtak össze.

Középeurópában a népek egymással elvegyültek, igazságos határokat nem lehet vonni minden határkiigazítás új kisebbségeket teremtené. Ezért szükséges a kisebbségi követelések teljesítése és az elégedetlenség megszüntetése.

A tavalyi első kongresszuson a következő kisebbségek vettek részt: magyarok Jugoszláviából, Csehszlovákiából és Romániából.

lengyelek Németországból, Csehszlovákiából, Litvániából és Lettországból;

szlovének és horvátok Olaszországból és Ausztriából;

zsidók Litvániából, Lengyelországból, Csehszlovákiából és Lettországból; németek Csehszlovákiából, Lengyelországból, Magyarországból, Romániából, Jugoszláviából, Lettországból; Esztországból, Litvániából, Olaszországból és Dániából;

Mi van a Bulgáriának adott jugoszláv demarsban?

Bulgária hajlandó a határon egy közös semleges zónát létesíteni — Miért késett a jegyzék átadása?

SZOFIA (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szerb és román követ, valamint a görög ügyvivő tegnap átadták Buróff bulgár külügyminiszternek a három állam együttes jegyzékét. Az átadáskor hangsúlyozták, hogy Bulgáriával szemben fenn akarják tartani a jóviszonyt, de figyelmeztették a bulgár kormányt a Bulgáriában különböző nevek alatt működő forradalmi komiték káros tevékenységére aminek okvetlenül véget kell venni. Ezért követelték, hogy utasítsa a bulgár kormány a határ menti batóságokat kötelességük teljesítésére. Ezeneken Csehszlovákia határrendszabályokat és szervezetek tevékenységének megakadályozására.

Buróff külügyminiszter a jegyzék szövegét tudomásul vette s kijelentette, hogy azt közölni fogja a kormánnyal, amely azt tanulmányozni hajlja és megadja róla a választ.

Ugyanezektől a bulgár kormány hivatalos jelentést is adott ki a Jugoszláviával támadt incidens ügyéről. A bulgár kormány Jugoszlávia jegyzékére, amelyben a legmesszebbmenő elégtételeket követeli, a kormány közli, hogy hajlandó közös semleges zónát létesíteni a határon, amelyen közösen tartanak fenn a rendet.

A jegyzék késedelmes átadásának okáról a legkülönbözőbb verziók keringenek. A belgrádi Politika című lap meggyarazta két bukaresti táviratot közöl. Az egyik szerint Mitileneu román külügyminiszter kijelentette, hogy Románia változtatásokat javasol a jegyzéken amikre nézve Bukarest választ kellett bevárni. A másik bukaresti távirat megjegyzi, hogy az ottani olasz követ azt tanácsolta a román kormánynak,

dánok Németországból;
litvánok Lengyelországból;
rutének Csehszlovákiából;
lausitzli szerbek Németországból;

ukránok és fehéroroszk Lengyelországból;

svédok Esztországból;

oroszok Esztországból.

Az első konferencián tehát

mintegy 40 millió ember volt képviselve.

Ezekkel a csoportokkal azonban korántsem merül ki a nemzeti kisebbségek száma. A küszöbön álló konferenciára újabb csoportok jelentkeztek, így a katalánok Spanyolországból, csehek és magyarok Ausztriából, lengyelek Romániából, bolgárok a különböző balkáni államokból és mások.

A genfi kongresszus célja a kisebbségi problémák megoldása békés uton. Hiszem, hogy ez az együttműködés nagy haszonnal fog járni nemcsak a jogalkért küzdő kisebbségekre, hanem az európai békére nézve is.

hogy ne csatlakozzon Jugoszlávia és Görögország lépéséhez.

Újabb határintidens

Szofiai jelentés szerint tegnapelőtt este Kusztendzsi közelében Z'atnov faluban újabb incidens történt. Egy erógráns csoport szerb területeiről Bulgáriába hatolt és kézségei megtámadott tíz bombát hajított a falura, három lakost megsebesítették, az után elmenekültek.

Felborult az antantpolitika

PARIS (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Echo de Paris tegnapi cikkében erősen támadja Briand külügyminisztert és politikáját s kérdi, miért nincs még mindig a francia-román és francia-jugoszláv szerződés aláírva? Európa többi államai egymás után szerződnek még Franciaország lomi háskodik. Feltehető mondja a lap, hogy Briand közvellen érintkezést akar Németországgal s ezért cserbenhagyja eddigi barátait. Ez teljes felborítását jelenti az eddigi antant politikának.

Takarékoskodik a francia kormány

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Figaro jelentése szerint a jövő hónapban a Nyugatfranciaországban tartandó nagygyakorlatokat lefújták. A lap azt hiszi, hogy a kormányt ebben az intézkedésben takarékosági szempontok vezették.

Benes le akarja csendesíteni a Gajda-affér hullámain

A prágai rendőrség nem engedélyezte Gajda híveinek gyűlését

PRÁGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Národny Listy jelentése szerint Benes tegnap visszatért Prágába jással az eltökélt szándékkal, hogy a Gajda-affér által keletkezett izgalmakat lecsillapítsa, főként azért, hogy a parlament nyugodt megnyitását lehetővé tegye.

Gajda tábornok tegnap megjelent Turnauban egy szoborleplezésen, a pályaudvaron nagy tömeg fogadta, köz-

tük egy külön összeállított legionárius század.

A cseh nemzeti demokrata ifjú nemzedéknek Gajda tábornok egy holnapra hirdetett népgyűlésen akart programot adni, ezt a gyűlést azonban a rendőrség betiltotta.

Pozsonyi jelentések szerint a szlovák lapok általában közlik, hogy Szlovénországban a fasiszta mozgalom mind nagyobb teret hódít.

Bethlen miniszterelnök szerint megjavult Magyarország és Románia viszonya

A magyar miniszterelnök interjút adott a Popolo d'Italia-nak a kisantántról

RÓMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bethlen István gróf magyar miniszterelnök nyilatkozatot adott a Popolo d'Italia munkatársának Magyarországon és a kisantántról egymáshoz való viszonyáról.

— Magyarországnak — mondotta — a kisantántról semmilyen kapcsolata sincs, csupán a kisantántról egyes államaival. A Jugoszláviához való viszony az utóbbi időben örömdetesén javult, több függő kérdést sikerült elintézni, s most tovább haladunk a kedvező kibontakozás felé.

— Romániához való viszonyunk, különösen a mostani kormányváltás után érezhetően megváltozott. Az új román kormány ugylátszik, mintha más elbírásban akarná részesíteni az erdélyi ki-

sebségeket, mint az előző kormány, ami kedvezően befolyásolja a Romániával legközelebb meginduló tárgyalásokat.

— Csehszlovákiához való viszonyunk változatlan. A meghozott cseh vámtörvény kedvezőtlenül hatott Magyarországon, remélem azonban, hogy viszonyunk kölcsönös érdekeinknek megfelelően rendeződik. A többi országokkal való viszonyunk állandóan javul. Magyarországon a szocializmustól és a kommunizmustól nem kell félni, mert a magyar nép legnagyobb része földművelő s éppen ezért nem ül fel a szociáldemokrata ábrándoknak. Kijelentette végül a miniszterelnök ama meggyőződését, hogy a frankhamisítás ügye nem idéz elő több zavart a politikában.

Szövetkeztek a diktátorok

Mussolini és Primo de Rivera meglepetéssel szolgáltak a világnak: megköttették a legnagyobb titokban annak a két államnak véd és dacsövetségét, amelynek mindegyike eddig csak másodrangú szerepet játszott Európa politikájában, holott mindkettő állam, főként az ő a, amióta nagyra törő diktátorok az urak, nem titkolják nagy hatalmi főrekvéseiket. Tudjuk, hogy Olaszországnak minden törekvése a gyarmati terjeszkedésre irányul főként Afrika északi partvonalain, ugyanakkor azonban Spanyolország részt követel magának a Földközi tengeri hatalomból, amit elvesztett akkor, amikor Gibraltárt eladta Angliának. Angliában éppen olyan jól tudják, mint Franciaországban, hogy ez a most létrejött madridi szerződés a háború után létrejött szerződések között a legnagyobb jelentőségűek egyike, hiszen két olyan állam kötötte azt meg, amelyet eddig az európai államok gyűlekezetében egyszerű szavazógepeknek tekintettek. Sulya, ha volt, Olaszországnak volt az utóbbi időben, annyi, amennyit Mussolini teremteni tudott magának, Spanyolország ellenben mindig gyenge tényező volt akkor, amikor nagykihátású világpolitikai kérdésekről volt szó. A két féliszei állam szövetkezése most feljogosít bennünket annak a megállapítására, hogy az a front, amely most lerendeződött, elensúlyozni fogja azt a túlsúlyt, amelyet az európai népek gyűlekezetében Franciaország és Anglia képvisel.

Középeurópa és a Balkán szempontjából nem lehet örömdetes eseménynek tekinteni a madridi szerződés létrejöttét. Olaszország balkáni terjeszkedésének hatalmas segítőjára akad. Spanyol-

szágban, s ha ez a segítség nem is mutatkozik mindjárt kézzelfogható eseményekben, biztosra vehető, hogy Olaszország a spanyol szövetségessel maga mögött, sokkal határozottabb politikát folytathat a Balkán felé, mint azt eddig tehette. Spanyolország viszont Olaszország szövetségével határozottabb Földközi tengeri politikát folytathat mint eddig, s kétségtelen, hogy az a küzdelem, amely közte és Anglia között le fog folyni a Földközi tengeri hatalomért, nem marad hatás nélkül a Balkánra. Anglia számára kemény dió lesz a hirtelenében és titokban megkötött madridi szerződés, s nincs kizárva, hogy Spanyolorzágnak a Gibraltárt érintő igényeit bizonyos fokig honorálni lesz kénytelen. Mert bizonyos, hogy Spanyolorzágnak ezzel a szerződéssel messzemenő céljai vannak s ezek a célok a Földközi tengeri egyensúly megteremtése felé mutatnak.

Ami a kérdés középeurópai jelentőségét illeti, meggondolásra késztet az az egyetlen körülmény, hogy akkor, amikor az elmúlt év őszén Brazília megakadályozta Németországnak a népszövetségbe való felvételét, ezt az akciót a háttérből Olaszország, nyíltan pedig Spanyolország vezette. Igaz, hogy Brazília azóta nem tagja már a népszövetségnek, s most már Olaszországnak is nyíltan színt kell vállalnia, ezt azonban most már a spanyol szövetségesre való hivatkozással restelkedés nélkül teheti. S hogy a most létrejött szövetségnek szerepet szántak a népszövetségnek a jövő hónapban megtartandó közgyűlésén, az eléggé nyilvánvaló abból, hogy azt sürgősen kötötték meg, csak azért, hogy mindkét állam teljesen felkészülve mehessen Genfbe.

Az, hogy ezt a szövetséget kifejezetten védelmi szövetségnek keresztelték el, egyáltalán nem változtat majd azon a tényen, hogy a két állam, amelyeknek ma a diktatura uralkodik mindegyikében, közös akciókra vállalkozik az európai politikában. Az olasz-spanyol szerződéssel teljesen új perspektívák nyílnak Európára számúra, s félni lehet attól is, hogy a még bekövetkező események minden irányban teljesen új orientációra kényszerítik Nyugateurópa államait.

Kárpál Gyula.

A német nemzetgyűlés ünnepi ülése

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A weimari alkotmány megszüntetésének évfordulója alkalmából a német birodalmi gyűlés tegnap Hindenburg elnöknek és a kormány tagjainak részvételével ünnepi ülést tartott. Az ünnepi beszédet Kühl belügyminiszter mondotta, méltatta az alkotmány jelentőségét annak hármias alap gondolatát: az állam a nép és az emberiség eszméjét. A régi német állam megszűnt, helyébe új állam jött, de a német nép megmaradt. Az alkotmány napot Berlinen kívül is megünnepelték. A Budapesten lakó németek egyesülete szintén megülte ezt a napot, s üdvözlő táviratot küldött Hindenburgnak.

Református tanítók gyűlése Kolozsvárott

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az erdélyi református egyházkerület tanítói ma délelőtti tíz órakor a Rudolfti református iskolában megérkeztek tartottak, s a tanítók legébb problémáit vettek tárgyalás alá. Az értekezleten Elek Gyula református iskolaigazgató elnök, azon valamennyi egyház képviseltette magát, s megjelent mintegy negyven tanító. Az igazgatótanács részéről jelen volt Vásárhelyi János püspökhelyettes, Ilyés Gyula dr., Mester Mihály és Elek Viktor.

A gyűlés tárgysorozatának első pontja a fizetés kérdése volt. Az értekezleten felszólalók hangsúlyozták a felekezeti tanítóság jogát az államsegélyre és ezzel kapcsolatban kérték, hogy a felekezeti tanítók fizetése az állami tanítókéval egyenlő magas legyen, egyúttal azonban a kántori jövedelem külön tételt képezzen.

Majd az iskolatörvénnyel kapcsolatban tanügyi és módszertani kérdések tárgyalására tértek át. Foglalkoztak még az általános református tanítói kongresszus előkészítésével, egy szaklap kiadásával, és a református tanügyi nyugdíjasok problémáival. Az értekezlet a késő délutáni órákban még tart.

Tulzottak voltak az érszalacsi plebános megkinoztatásának hírel

Ma a következő levelet kaptuk Dorogi Pál érszalacsi róm. kath. plebános úrtól:

Fogadja a tek. Szerkesztőség hálás köszönetemet, hogy ügyemet magáévé tette. Azonban a szalacsi zászlóügyre vonatkozó, a Brassói Lapok augusztus 5-iki számában megjelent közleményre szabad legyen az alábbi helyreigazítást tennem:

1) A 3 diszkapu felállítását kizárólag az én kezdeményezésemre, az én irányításomra és felügyeletem alatt történt.

2) A járási főszolgabíró nem jelent meg a harangszentelés napján a községben személyesen, a harangszentelési ünnepélyt nem tiltotta be, csak a szini előadással egybekötött táncmulatságot. A harangszentelési ünnepély és a róm. katolikusoknál a bérálás is egyébként zavartalanul folyt le.

3) A harangszentelés napján délután 2 óra tájban a helybeli csendőrszere idéztek, ahol a helybeli és az érmihályfalvai járási főszolgabírók és a valomásomról jegyzőkönyvet vettek fel.

4) Julius 31-én fegyveres csendőrmihályfalvára kísért ahol Szelezsán Faust főszolgabíró ur több befolyásos ur jelenlétében történt kihallgatásom után szabadlábra helyeztet és azóta lithon vagyok.

Csak ideiglenes lesz a magyar-cseh kereskedelmi szerződés

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Valószínű, hogy a cseh-magyar tárgyalások még a mai napon befejeződnek, egyelőre ideiglenes megállapodással. A provizórium három hónapra szólna, s annak rendelkezései szerint Magyarország a most érvényben levő vámtételek mellett tovább is exportálhat Csehszlovákiába gabonát és más agrárcikkeket. Reméljük azonban, hogy a tarifális szerződést a provizórium alatt szerzett tapasztalatok alapján még ebben az évben megkötik.

Manoilescu nyilatkozik a nyugdíjemelésről

A kormány is belátja, hogy az a nyugdíjemelés, amit most ad, nem elegendő a megélhetéshez

BUKAREST. (Rapid.) Manoilescu pénzügyi államtitkár ma délután a sajtó képviselői előtt statisztikai adatokkal támogatva ismertette a nyugdíjasok életkénelésének az ügyét. Manoilescu mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a kormány intenciója a nyugdíjilletékek emelésénél azoknak normalizálása volt. Ennek keresztülvitele azonban a jelenlegi viszonyok között teljesen lehetetlen volt. Ami most történt a nyugdíjilletékek emelése ügyében, az csak egy lépés a normalizálás felé. Olyan csekély összeg árt a kormány rendelkezésére, hogy abból normális emelést adni lehetetlen volt. A kormány nagyon jól tudja, hogy a most adott emelés csekély és nem elég a megélhetéshez, de kéri a nyugdíjasokat, legyenek türelmek, mert eljön az idő a normalizálásra is. Hiszen ha most egy szor akarta volna a kormány végrehajtani a normalizálást, akkor nem 1 800 000 000 lejre lett volna szükség, amennyi tényleg rendelkezésre áll, hanem még ezenkívül egy-két-kilenc millióra.

Voltak még egyéb nehézségek is. A nyugdíjasok négyféle kategóriájára van Romániában: azok akiket az 1902. évi törvény, akik az 1920. és akik az 1925. évi nyugdíjtörvény, illetve rendelet alapján kaptak nyugdíjaikat. Ezeknek összeegyeztetése lehetetlen volt. Vegyünk csak egy példát. Egy és ugyanazon kategóriában levő nyugdíjasok közül az, akit az 1902-es régi törvény alapján nyugdíjaztak, kap ma 2217 lej nyugdíjat, akit az 1919-es rendelet alapján nyugdíjaztak, az kap 3458 lejt, akit pedig az 1925-ös rendelet alapján, az 8116 lejt kap. Vagy ugyanaz a nyugdíjas tanító, akit harmincöt évi szolgálat után az 1902-es törvény alapján nyugdíjaztak, 895 lejt kap annak a tanítónak a nyugdíjával szemben, aki ugyanennyi szolgálati év után az 1925-ös rendelet alapján 4499 lejt kap. Ennyi differenciát egy szorre kiegyenlíteni nem lehet anélkül, hogy igazságtalanságok ne történjenek.

Ujból csak arra kéri Manoilescu a nyugdíjasokat, hogy legyenek türelmek, a normalizálást a kormány a lehetőséghez képest hamarosan végre fogja hajtani.

Bocsánatot kért a Világ munkatársa a rendőrségtől

Érdekes tárgyalás a budapesti törvényszék előtt

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az elmúlt év októberében a Világ című napilap Rákosi és többi kommunistáinak ügyében cikket közölt, amelyben azt írta, hogy a rendőrség brutális bántalmazással csikarta ki a vádlottakból a vallomást. A cikk részletesen tárgyalta az állítólagos bántalmazásokat. A belügyminiszter felhatalmazására az ügyesség sajtópert indított rágalmozás miatt a cikk szerzője, Kolozs Jenő hírlapíró ellen. A ma megtartott tárgyaláson Kolozs kijelentette, meggyőződött a tényállásról valótlanságáról, s kész a főkapitányságnak a legmészebbmőnő elégtételt adni a sértésért, s kéri a főtárgyalás elnapolását. A törvényszék teljesítette a hírlapíró kérését, s a tárgyalást elnapolták.

Franciaország a Gajda-ügy tisztázását követeli Prágától

A Windischgrätz-féle frankhamisítási botrányánál is szenzációsabb fejlemények várhatók

BÉCS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Előkelő diplomáciai körökből a Brassói Lapok bécsi tudósítója ma arról értesül, hogy a francia kormány elégedetlen Prágával a Gajda-ügy elintézésével, és el van tökéltve a legerélyesebb rendszabályokra annak tisztázása érdekében, kénkedett-e Gajda Oroszország számára, eladott-e párisi időzése alatt francia katonai titkokat, avagy sem? Abban az esetben, ha a kémkedés vádja igaz volna, úgy a francia kormány Gajda szigorú megbüntetését követeli. Kétségtelen, hogy a Gajda-ügyből kifolyólag a francia kormány magatartása következtében a Windischgrätz-féle frankhamisítási botrányánál is szenzációsabb fejlemények várhatók.

A francia kormány megengedhetetlennek tartja, hogy a prágai kormány a Gajda-ügy lényegét (kémkedett-e avagy sem?) eltussolja és megelégszik avval, hogy eltávolítja Gaidát a vezérkar éléről. A francia kormány és a francia hadvezetőség az új államok megalakulása után kezükbe vették a csehszlovák és lengyel hadseregek megszervezését, tábornokokat küldtek Prágába és Varsóba és a csehszlovák valamint lengyel vezérkar tisztjei Párisban nyertek kiképzést. Ezeket a csehszlovák és lengyel tiszteket a francia hadvezetőség ugyanolyan elbánásban részesítette, mintha franciák lennének. Ezt a prágai kormány nem hálálhatja meg avval, hogy akkor, amikor kiderül, hogy a vezérkar főnöke prágai kiképzése alatt

Franciaország ellenségének, Oroszországnak kémkedett, a bűnöst futni hagyja és az ügyet eltussolja.

A francia kormány elvárja, és ha várakozásában csalódna, úgy

erélyesen követelni fogja

hogy a csehszlovák kormány megindítja a bűnvádi eljárást Gajda ellen, amelynek során meg kell vizsgálni minden vádpontot, amelyek Franciaország biztonságát érintik.

Franciaországnak emlíens érdeke a Gajda-ügy tisztázása és emiként annak idején a Windischgrätz-féle frankhamisítás budapesti nyomozásában a Banque de France nyomozó közegekkel képviseltette magát Budapesten, úgy

a francia hadvezetőség is igényt tart arra, hogy Prágában közegei révén részt vehessen a Gajda-ügy vizsgálatában.

Abban az esetben, ha a vádak valósága bebizonyulna, úgy a francia kormány Gajda szigorú megbüntetését követeli.

Diplomáciai forrásból származó értesüléseink szerint a prágai francia követ a közeli napokban szóbeli jegyzéket fog átnyújtani a külügyminiszteriumnak, kifejezést adva a francia kormány azon reményének, hogy a csehszlovák kormány elismeri a követléseket jogosságát, teljesíteni fogja azokat és a francia kormány nem lesz kénytelen erélyes lépésekhez folyamodni.

Feloszlatták az aradi városi tanácsot

A rendelet holnap jelenik meg a Monitorul Oficialban

BUKAREST. (Rapid.) Az arad lapok a napokban azt a hírt közölték, hogy az aradi városi tanácsot feloszlatták. A Rapid munkatársa tegnap délután felkereste a belügyminiszteriumban a városi ügyek előadóit, aki kijelentette, hogy minden aggodalom felesleges, mert a városi tanácsok ügyének rendezésére, illetve azok feloszlására csak ősszel kerül a sor.

Ezt tegnap délután jelentették ki a belügyminiszteriumban, ma délelőtt viszont ugyancsak a Rapid munkatársának Caloianu vezérigazgató a következőket jelentette ki:

— Tegnap még tényleg úgy volt,

hogy a városi tanácsok ügyének rendezése össze maradt. A helyzet azonban megváltozott mára. Az állandó tanács ülést tartott a feloszlítás ügyében, s elhatározta, hogy tekintettel a kiküldött vezérigazgató jelentésére és a felhozott indokokra, Arad város tanácsát feloszlattja. Az erre vonatkozó rendelet a Monitorul Oficial holnapi számában jelenik meg, amely egyuttal közölni fogja az ideiglenes bizottság névsorát is.

A többi erdélyi városok: Temesvár, Kolozsvár ügyében még nincs döntés, ezeknek az ügyei most még vizsgálati stádiumban vannak.

A megyei tanács állandó választmányából pedig kirekesztették a magyarokat

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az aradi magyarság körében óriási és érthető felháborodást keltett, hogy a vármegyei tanács állandó választmányából a bizottsági tanácsban kirekesztették a magyarság képviselőit. Parecz képviselő ma nyilatkozott a kirekesztésről, s kijelentette, hogy ez azért is sértő, mert a megkötött paktum kifejezetten hetven helyet biztosított a magyarságnak a megye állandó választmányában és a bizottságokban. Ezzel szemben a kisebbségeket mindennemű mellőzték ott, ahol számárányuknak megfelelő helyek illettek volna meg.

A prefektus álláspontja szerint a magyarság felháborodása nem helytálló, mert a képviselőtestület a saját akaratából szavazással választott. A prefektus nyilatkozata azonban nem fed mindenben a tényeket, mert a helyzet az, hogy a bizottságok megválasztása a prefektura nyomtatott jelölő listájával történt, amelyből a kisebbségeket számszándékkal

kizárták, s nem juttattak helyet nekik a vármegyei autonómiát képviselő legfontosabb helyekből.

A magyarság csalódása annál nagyobb, mert hiszen éppen a magyarság volt az, amely becsületesen teljesítette a megkötött paktum feltételeit.

Szatmáron szintén kizárták a magyarokat

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szatmáron szintén nagy elkeseredést keltett a magyar lakosság között, hogy a megkötött paktumot a megyei tanács választásánál nem tartotta be. Az állandó választmányba rendes tagnak négy román és egyetlen magyar tag került be nyolcvan százalékos magyar és zsidó lakosság mellett.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.40 svájci frank

A gelencei közbirtokosság egyezségét Fürstenbergékkal megpeticionálták

Tizenegy és fél milliót követelnek a félmillió lej helyett — Sulyos mulasztások miatt a közbirtokosság egyrésze a lehetetlen egyezség megsemmisítését kérte

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Lapunk július 28-i számában részletesen beszámoltunk a gelencei közbirtokosság rendkívüli gyűléséről, melyen a Fürstenberg cég és a közbirtokosság egyezségét kötötték. A román erdőtvény értelmében bármely közbirtokossági tagnak jogában áll a közgyűlés határozatát 15 napon belül megfellebbezni és ilyen fellebbezés be is nyújtott a hatósághoz. A fellebbezés szerint Fürstenbergék a kötött egyezséggel

kiszámíthatatlan károkat okoznának a népnek.

A fellebbezők elsősorban formai okokból kívánják a hozott határozatok megsemmisítését, mivel az erdőtvény 31 §-a értelmében a közbirtokosság gyűlésén a község jegyzője kell, hogy a jegyzői tisztelet betöltse, ezzel szemben az 1926 július 23-i rendkívüli közgyűlésen bírósági jegyző végezte ezt a funkciót. Maga az összehívás is törvénytelenül történt, mert a birtokossági elnök és választmány mandátuma még 1923 évben lejárt és eddig nem ejtetett meg az új választás, tehát a régi vezetőség illetéktelenül hívta össze a gyűlést. A gyűlés nem a törvény rendelkezéseinek személt tartásával hivatott össze, mert a törvény 30 §-a szerint a gyűlésre okvetlenül meg hívandó a Casa Centrala a Bancelor populara, a pap és az iskolaigazgató, akik utóbbiak a rendkívüli közgyűlés egybe hívását a legszélesebb módon kötelesek a lakosság tudomására hozni.

A fellebbezés formai okokon kívül felsorolja a rengeteg tárgyi bizonyítéko-

kat is, amelyek közül egyetlen is elegendő arra, hogy a hozott egyezséget megsemmisítsék. Majd kéri, hogy a Casa Padurilor az 1923. június 17-i törvény értelmében, mint a közbirtokossági vagyonok legfelsőbb adminisztráló szerve vezessen le amikélt ez ügyben és vizsgálja felül az 1918. április 17-i árverés érvényességét illetve állapítsák meg, hogy ezen árverés jóváhagyást nyert-e? Követelik annak a megállapítását is, hogy az 1919 március 17-i szerződést jogosan approbálták-e? A fellebbezés legfőbb kívánsága azonban az, nyerjen megállapítást, hogy a Zabolainak ezen szerződés alapján történt erdővágásai nem ütköznek-e az erdőtvény korlátozásaiba és mennyiben történt törvényszegés vagy mulasztás. Végül kéri a fellebbezők, állapítsák meg az is, mennyiben egészséges a jelenlegi közbirtokossági vezetőknek az ajánlata, mivel szerintük, amennyiben a hozott határozat jogerőre emelkedik,

az a közbirtokosságnak tizenegy és fél millió kárt jelent

és az egyezségben foglalt félmillió lej egyenesen nevetségesen kicsiny összeg.

A gelencei közbirtokosság tehát még mindig nem tért napirendre ügye felett? Mivel csak most látta be, hogy mit tett. Ezenkívül a minisztérium is élesen figyel a eseményeket, aminek bizonyosága, hogy a megye prefektusa széleskörű vizsgálatot vezetett be Fürstenbergék ellen, amelyek mint beavatott helyről tudjuk, nagyon érdekes machinációkra fognak rövidesen fényt vetni.

A párisi Boulevard halála

Hogy lett a világ szalónjából a világ utazási irodája?

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) „A boulevard haldoklik! A boulevard haldoklik! — Persze az idegen, aki Páris eme nagy artériájának mai zürzavarába pottyan, akinek egyszerre torreadori ügyességgel kell a támadó autót a kiparorírozni, akinek szemé görcsöt kap az ide-odabámszkodtató uccai látivalóktól, akinek idegeit százezernyi infámis túlóhang hasogatja, aki szédeleg a lordok, sahok, négerék, kokottok, bejek, mandarinok, utazási ügynökök és maharadszák eme eleven antropológiai gyűjteményében csodálkozva kérdezheti: ugyan mi haldoklik itt? ugyan mi lenne halott? — S igaza is van, mert a világ egyetlen pontján sem ömlik ennyi élet össze, csakhogy épen most, ilyen eszeveszett lármában él — halott a nagyboulevard s épen mert a világ eme előkelő szalónját a modern élet fenekestől felforgatta, parentálják el krokodilkönnyekkel a párisi krónikások.

Mert tudni kell, hogy a boulevard évtizedeken át a párisi élet szíve volt. A Madeleine templom és a rue Drouot között masirozott el Louis Philippe valamennyi dandája, a második császárság minden oroszánja, a második köztársaság összes elegánsa. A Café Anglais raffinált és mulatságos bizarrságokig kifinomult életéhez ma már bizony nincs többé hasonló. Minden notabilitásnak és henyé öregnek meg volt itt a maga külön asztala, a maga saját ezüstneműje és porcelánkészlete, s a maitred hotelek a legnagyobb gondnal ápolták a vendégek minden beleges bogarát. A walesi herceg csak itt érezte igazán jól magát, s itt majmolta őt sokasában a bulgár cár, aki vagyont költött arra, hogy ebédjeiről a párisi újságok írjanak. „Aki a Café Anglais nem ismerte, nem ismerte a párisi életet — mondotta Boud de Castellane gróf — s eltűnése a legnagyobb csapás, ami a vie parisienne-t érhet.”

A Maison Dore, a Tortoni, a Café Richet, a Café des Variétés, a Napolitain s a Café de Paris voltak a boulevard fényes kor szakának a tündöklő nevei, irók, pénzembe-

rek, külföldi grandseigneur-ök, ékszerpékes nagy heterák, balga öregek rendez-vus helyei. A rue Drouot-nál feküdt régi Opera s itt a híres passage de l'Opera, amelyben 1820 és 1873 között minden híres komponista, operaénekes, énekesnő és ballerina megfordult.

Itt e szögleten tört be a ragyogó kávéházak közé barbár jövevényként az első braszszéria sörös kriglivel és savanyukáposztával, megbontva a francia konyha tradíciót s győzedelmeskedve kabarék és vendéglők fölött. Ezzel kezdetét vette a sötét pompomai-nak: a favernának és népies báróknak inváziója. A külső boulevardok, s a quartier latin demokratikus szellemet hozták a braszszériák a boulevardra, s legendás finom kávéházait szorították mindinkább háttérbe.

A széles utvonalon, a megkopott fák között egy új boulevard született meg hõmpölygő tömeggel, szaporodó autókkal, az ekektomos fények csodáival. A luxus üzletek a nyitott könyvüzletek, az újságok sürgöny-termek, gramofonszalokok, a mozgóképekkel s ötletes reklámokkal versenyző kirakatok adták meg a harminc év előtt boulevard jellegét, azét a boulevardét, amely mozgalmasságával és esti fényjátékaival, az akkori festőgenerációt az első impresszionista képekre inspirálta.

Nos, ma már ez a boulevard is a memorialisták, sőt az archeológusok tollára került. A finom kávéházak, elzárándokolt kienturájuk után haltak, s a nyomukban megöthonosodott és legendássá vált bárókat is kitudózték a bankok, mozik és utazási ügynökségek. A mozik fényreklámjaikkal még hozzádultak volna a boulevard képéhez, de a bankok megölték annak vidámságát. Ma négy-öt ház helyén terpeszkednek e nappal és éjjel halott testek a boulevard eleven organizmusában. S végül, amiben már senki sem hitt, az is bekövetkezett: a hetven év óta lassan de biztosan, egyre hosszabbodó boulevard Haussmann is egy döntő ostrommal lerombolta maga előtt az utolsó házcsopor-

tokat: a rue Drouotnál betört a boulevardra s ezzel megadta neki a kegyelemdőfést.

A boulevard meghalt? — Dehogy is, csak annyi történt, hogy a világ szalónjából a világ utazási irodája lett.

A szalon-boulevard tova nyugatra szökött a Madeleine-től s a Concordetől az Etoile felé, míg a népies boulevard soha nem ismert lármával és forgalommal zug a Bastille-től a Madeleine-ig, s a szív itt néha oly sebesen ver, hogy már szinte áll...

Brassai.

„Vegye meg a királyné az érmihályfalvai postát, legalább ott is lesz háza”

ERMIHALYFALVA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Hosszu és elkeseredett harc nyart befejezést a múlt héten a nagykirályi járásbírósnak. Horváth Sándorné, nyugalmazott érmihályfalvai postamesternő indított pert a posta ellen, mely az ő házában nyert elhelyezést havi 500 lej bérért, a melynek adója is többet tesz ki. A járásbírósa ítéletzése szerint a postának 30 napon belül ki kell költözködnie a jelenlegi postaépületből. Fellebbezésre való tekintet nélkül.

Horváth Sándorné kálváriája ott kezdődik, mikor 1922-ben elmozdították az érmihályfalvai postafőnökségi állásából. Minden nyugdíj nélkül. Ebben még nincsen semmi, ez még ma is napirenden van. A dolog érdekessége, hogy az ötszobás postaépület a Horváthnéé. Ezt azonban nem adta vissza a posta, hanem minden rekvirálás nélkül, havi 500 lej bérért egyszerűen kisajátította magának. Az épület adója is több ennél a nevetséges bérnél. Ezenkívül Horváthnének ez volt az egyetlen anyagi forrása, melyből fentartotta magát. Hátha folytatódt volna Horváthné fűtő-fűtő, hogy rendes házbért fizessenek. Felajánlotta, hogy vegyék meg a házat, mely a legegyszerűbb megoldás lett volna, de a posta így jobban jött ki és maradt a régi. Akkor a kormányhoz fordult, kérvényei megajánlák Mo-soi tábornok, Tatarescu utabban Averescu, Goga, s.b. miniszterek irásait. A miniszter urak azonban bölcsen hallgattak, nem is válaszoltak a kérvényekre. Legutóbb midőn Bucsan miniszter választási körúján Mihályfalvát is meglátogatta, Horváthné személyesen intézett hozzá kérelmet. Azt válaszolta, majd meglátja. — Még most is látja. Még a liberális rezsim idején Mária királynét is felkereste kérvényével. A királyné azonban nem követte a miniszterek példáját, hanem azonnal átiratolt intézett a váradi postaigazgatósághoz, hogy teljesítsék Horváthné jogos kérését és a postát vegyék meg. Marini váradi postaigazgató erre azt mondta Horváthnének, hogy „Vintilának nincs pénze, vegye meg magának a királyné, legalább Mihályfalván is lesz háza.” Tehát már a királynét sem respektálják.

Pert kellett hát indítani. A nagykirályi járásbírósa kiszállt a helyszínre, és a főtanácsal csak azután tartotta meg Nagykirályban.

A járásbírósa igazságot szolgáltatott Horváthnének. A postának 30 napon belül ki kell költözködnie a lakásból fellebbezésre való tekintet nélkül. Ezenkívül elmarasztalták a postát a perköltségekben is.

Az érmihályfalvai községi tanács most gyűlést hív egybe, hogy gondoskodjon a posta elhelyezéséről, mert különben veszély fenyegeti az érmihályfalvai kereskedelmi és ipari életét.

Legközelebb nyilvánosságra kerül a francia-román szerződés

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Oeuvre hiteles forrásból nyert értesülése alapján tudni véli, hogy a francia-román szerződést már 1926 július 20-án aláírták Párisban Briand akkori miniszterelnök és Diamand követ. A szerződés szövege legközelebb nyilvánosságra kerül s amint ugyancsak hiteles forrásból jelentik, a szerződés a népszövetség alapelvén: a biztonsági, a döntőbírósi és a leszelési alapelven nyugszik. A szerződést a népszövetség szeptemberi ülészakán nyújtják be, s az betétozése lesz a Románia és Franciaország között 1916 óta kifejlődött politikának.

Collegium Hungaricum felállításáról tárgyalnak román és magyar tudósok

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes, hogy a Magyar Párt és az erdélyi magyarság parlamenti képviselői Magyar Ház felállításáról tárgyaltak Bukarestben s ez a szép terv — egyelőre — anyagi okokból nem valósítható meg. Felelőlegességgel hangsúlyozni, hogy a Magyar Ház milyen erkölcsi és anyagi erőt képviselne Bukarestben a magyarság számára. De épp ilyen erőt fog képviselni a

Collegium Hungaricum is

amelynek felállításáról már hosszabb ideje folytatnak eszmecserét magyar és román tudósok s a budapesti tudományos körök épp olyan lelkesedéssel karolták fel az eszmét, mint a bukaresti tudósok. A Collegium Hungaricum célja az volna, hogy a Bukarestben élő fiatal magyar tudósok (írók és művészek is) kiképzését

elősegítse, nyelvtudásukat gyarapítsa, épp úgy, mint ahogy a Bécsben, Berlinben; Rómában és Párisban létesített Collegium Hungaricumok ezt már évtizedek óta áldásos és eredményes működésükkel elősegítik.

Megbízható értesülésünk szerint a Collegium Hungaricum bukaresti felállítása már csak rövid idő kérdése. A tervet erősen pártolja Viski Károly dr. a budapesti „Ethnographia” c. szaklap tudós szerkesztője is, aki ez irányban élénk levelezéseket folytatott és folytat romániai írókkal és tudósokkal.

Ugy látszik tehát, hogy a tudomány a kultura előharcosai hamarabb találják meg a közlekedést, a két ország között, mint a politikusok, akik pedig uton-utfélen a harmonikus együttműködés szükségességét hangoztatják.

Már megint az állam ellenségei vagyunk

A Viitorul tovább folytatja a megkezdett aknamunkát — Államellenes cselekedetnek bélyegzi azt, hogy az erdélyi magyar kisebbség résztvesz a kisebbségi konferencián

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egy kolozsvári lapnak néhány nappal ezelőtt megjelent számában Balogh Artur nyugalalmazott egyetemi tanár, szenátor tollából egy cikk jelent meg, amely az augusztus 25-én Genfben megtartandó kisebbségi kongresszus ügyével foglalkozik. A cikk igen mérsékelt és tapintatos volt, konciliáns hangon kezelte a kongresszus kérdését, ennek ellenére a liberálisok bukaresti szócsové a Viitorul, rendkívül éles hangon támadó cikket írt a kongresszus ellen, s főképp azt kifogásolta, hogy azon a Magyar Párt is résztvesz. Balogh Artur a lapban megjelent nyilatkozatának a végén hangsúlyozta, hogy a kongresszus programja még nem érkezett meg, s lényegében ehhez a kérdéshez még nem lehet hozzászólni.

A nyilatkozattal kapcsolatban most a Viitorul nyílt kérdést intéz az erdélyi magyarsághoz, hogy magáévá teszi-e Balogh Artur álláspontját, s a választól teszi függővé, hogy milyen kritikái álláspontot foglaljon el. A Viitorul úgy tűnt fel a Magyar Pártnak a kongresszuson való részvételi szándékát, mintha az államellenes cselekedet volna. A támadásból az látszik, hogy a Viitorul a legerőszakosabb módon akarja kisebbségellenes aknamunkáját folytatni.

E kirohantásra érdemesnek tartottuk megkérdezni Sándor József szenátort, s kikérni véleményét a Viitorul magatartásáról.

Sándor József kijelentette, hogy mint a Magyar Párt elnökhelyettese a Viitorulnak nem válaszol, azonban mint szenátor és lojális honpolgár kijelenti, hogy Balogh Artur nagyon tapintatosan nyilatkozott és a Magyar Párt majd megtalálja a módját, hogy az igaztalan támadással szemben elégtételben részesítse őt.

Jakabffy Elemér dr. akárhoz szintén kérdést intéztünk, így felelt:

— Mint az Országos Magyar Párt ki-

sebbségi szakosztályának elnöke kérem, tegye közzé, hogy az olyan sajtómegnyilatkozások, mint amilyen a Viitorulé is, a Magyar Párt szerveit nem tarthatja vissza attól, hogy magát a genfi kisebbségi konferencián képviseltesse. A tavalyi ülések igazolták, hogy a kongresszuson egyetemes kérdéseket tárgyalnak, s hogy ez a kongresszus minden állammal szemben lojális. Akárhogyan alakuljanak a dolgok, mi évenként részt veszünk ezeken a kongresszusokon, s nem hisszük, hogy az állam közegét ebben bennünket megakadályozzának.

E nyilatkozat után nyilvánvaló, hogy a Viitorul céltudatosan hamisan keveri a kártyát, s azzal sem számol, hogy ezen a konferencián részt fognak venni a balkáni államok román kisebbségei is. A magyarság akkor volna illojális, hogyha nem menne el a kongresszusra, mert ez méltó felülműtést keltene, s jogosan vetődne fel a kérdés, hogy mi az oka annak, hogy akad egy kisebbség Európában, a mely egy nyílt és szabad nemzetközi értekezleten nem mer résztvenni. Ez sokkal rosszabb világot vetne a román kormányra, mint az, hogy a Magyar Párt kiküldi szakfőrelát Genfbe. A Viitorul aknamunkáját a legerősebben vissza kell utasítani.

Hofrichter — redivivus

Ismét a bíróság előtt

BECS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Hofrichter Adolf volt vezérkari főhadnagy nevére még sokan emlékezni fognak. A háború előtt életfogytiglani fegyházra ítélték, mivel mérgezett pirulákat küldött több társának, akiket el akart tenni láb alól, hogy előléptetése hamarabb menjen.

A háború után szabadlábra került és más nevet vett fel. Néhány év óta Bécsben élt és egy építési vállalat tisztviselője volt. Távai főnöke felmondott neki, mire Hofrichter pert indított ellene és feltételezte, hogy csakis ki főnökét Bécs környéke és verje el.

A felbérlet barát azonban nem hajtotta végre a megbízást, hanem jelentkezett a kiszemelt áldozatnál, a főnöknel és mindent elmondott neki.

Ezért az ügyészség bűnvádi eljárást indított Hofrichter ellen. A most megtartott tárgyalást a bizonyítás kiegészítése végett elnapolták. Hofrichter a tárgyaláson igen kihívón viselkedett és a bíró egy közbevetett kérdésére közölte, hogy jelenleg emlékiratainak megírásával van elfoglalva.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók. A *-gal megjelölt költsémetek díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavállalatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 ek, Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű váltma.

Szombat, augusztus 14.

Kath.: Atmázia. — Prot.: Örséb. — Görög: Marcell vértanu. — Izr.: 5988. Étel 4. A nap: 5.19—19.22. — Hold: első negyed 16-án 23.42 órakor. — Időjárás: Egyelőre még mindig meleg március idő várható.

Mária királyné látogatása Székelyudvarhelyen

SZEKELYUDVARHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kora délelőtti órákban fellobogózott város zászlóerdeje a látogatás hírére összesereglett városi közönség leszállt várakozása jelezte, hogy valami rendkívüli ünnepség van készülöben. És szájról-szájra járt a hír: jön a királyné.

Az érthető kíváncsiság delután 3 óra körül kielégítésre talált. A város közönsége annak vezetőivel együtt már lázas izgalomban volt, amikor a jelzett időben feltűnt Szováta felől két autó, mely a legmagasabb vendéget, Ileana hercegnő nevű leányával és kíséretével együtt hozta. A fogadtatás hivatalos része a sétatéri vashidnál történt, ahol Metea János választott primár a hivatalnok kar és a város közönsége nevében üdvözölte őfelségét, kenyeret és sőt nyújtva át neki. A fogadtatás után, hogy részletesebben megismerhesse a vármegyét, a városon keresztül déli irányban robbogott el a két autó a királyi vendégekkel egészen Homoródfürdőig, ahol a fürdőző közönség és a szomszédos két székely falu nevében Spataru prefect üdvözölte őfelségét, Kápolnásfalu székelyszármazása primárja pedig román nyelven tolmácsolta községének hódolatát, mely után bemutatták a felséges asszonynak a székely népviseletet és táncot, amit látni és kellemes megfigyeléssel nézett végig. Körutjában Boldogfalván Révay György prelor fogadta a királynét, értékes ajándékokat nyújtva át neki, Székelyudvarhelyre visszatérteben pedig, miután Homoródfürdőn egy óra hosszat időzött, Spataru prefect neje, Ghica hercegnő Lucian nevű kis fiával fogadta, aki virágcsokrot nyújtott át neki. A királyné megölelte, felémelte és megcsókolta a kisfiút, akinek és anyjának, valamint kíséretének tirsaságában felment a vármegyeháza prefektusi lakosztályába.

Itt teát szolgáltak fel. Teázás után a királynő fogadta a meghívott és megjelent vendégeket, első sorban Hóry András belgrádi magyar nagykövetet, mint Homoródfürdő állandó vendégét, akinek ott saját villája van. Fogadtatás után a vármegyeháza nagyertermébe ment a királyné. Itt különböző értékes ajándékkal lepték meg őt, így székelyszentkirályi varrottas diványpárnával, korondi aragonit kollekcióval, a helyi agyagipari szakiskola által készített művészi kivitelű vázakkal, Valina Ilés helyi fotografus pedig egy igen sikerült fényképfelvételt nyújtott át a királynénak. A fénykép szerzőlőtt megörvendeztetette a felséges asszonyt, mert azt a jelenetet ábrázolja, amint kedvenc lova mellett állva, ennek kantárszárát tartja. Eszes Oláh János, a székely társadalmás is megrepresentálja a királynét eredeti palacsintásütőjével és fülneküli fazakával, saját

Gondolatok

26. A rossz: kevésbé jó.

27. A kövér ember gondja: mit egyem, hogy lefogyjak.

28. A jövő is mindennap változik.

MÓRICZ MIKLÓS.

Nagymosás csak kismosás!

MYTHOS mosószappanal

kiméli fehéreműjét, 70%-os idő-, munka-, fa- és pénzmegtakarítása. Kapható minden jobb fűszerüzletben.

MYTHOS Szappangyár R. T.

Brasov. — Telefon 432.

találmányává. A királyné tolmács útján be szédbe elegyedett vele, amely körülmény könnyekre fakasztotta az öreget, aki aján-dékaért pénzjutalomban részesült. Ezután Na nu Aurél liceumi igazgatót és Székelyud-varhely gör. kel. papját mutatta be a királynénak a prefekt s miután még kevés ideig a körülállókkal elbeszélgetett, délután 6 óra kor visszautazott Szovátrára.

— **Boris király Pöstyénben.** Pöstyénből táviratozzák, hogy Boris bolgár király nő vérével, Eudoxia hercegnővel és Ciri her-veggel inkognitóban Pöstyénbe érkezett. A bolgár király utazását összefüggésbe hozzák a balkáni politikai helyzettel.

— **Raffay püspök megkapta a vizumot.** Budapestről táviratozzák, hogy Raffay püs-pök a román külügyminisztériumtól megkap-ta a budapesti konzulátus általi megtagadott vizumot, s így rokonai látogatására Brassóba utazhatik.

— **Konstantinápoly szabad kikötő lez.** Londonból jelentik, hogy konstantinápolyi közlés szerint a török kormány elhatározta, hogy Konstantinápolyt szabad kikötővé ala-kitja át.

— **Rákosi százrendbeli gyilkossággal vá-dolják.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az Új Nemzedék írja: A Rákosi ellen néphívtossága alatt viselt dolgaiért indított per tét össze-l tűzik ki főtárgyalásra. Az ügyészség Rákosi ellen körülbéli százrendbeli gyilkosság, rab-lás, személyes szabadság megértése és egyéb címen emel vádat.

— **Pálffy Sándor budapesti bankár el-fogták.** Budapestről je-lentik: Pálffy Sándor budapesti bankár, aki több milliárd magyar koronával Romániába szökött, Kolozsvárt tegnap elfogta a rendőrség. Feleségét pedig Siófokon tartóztatták le, akit azzal gyanúsítottak, hogy az elszikkasz-tott penzen vett nagyjértékű ékszereket sző-nyegeit s egyéb drága holmiját elrejtette vi-ma telepi lakásán. A házkutatás alkalmával való-ban nagymennyiségű, ritka értékű tárgyakat találtak Pálffynénál, akinek lakását lepecsé-telték. Az Ujság című budapesti lap Pálffy Sándor sikkasztásával és szökésével kapcsola-tosan érdekes hírt közöl a volt bankár éle-téről és családi viszonyairól. Eszerint Pálffy Sándor, Pitelinek, Majláth országbíró gyilko-sának természetes fia. Született 1882-ben, Ko-lozsvárott, ahol Piteli akkoriban urasági inas volt. Itt ő együttélt anyjával, de később Pesten vállalt állást. A fiút később Pálffy Béla kolozsvári biztosítási ügynök adoptál-ta, de anyját, miután kiderült, hogy ő a gyil-kos Pitelinek vadházastársa volt, nem vette el. Pálffy Sándor gyenge, angolkoros fiu volt, aki iskoláit elvégezve, banktisztviselő lett. Nehány év múlva feleségül vette Dobsa Gizellát, az akkori híres szépséget, akiért ketten is öngyilkosok lettek. A gyönyörű leányt, akit szülei nem akartak Pálffyhoz nőül adni, megszöktette otthonról. A kolozs-vári rendőri nyomozáson most kiderült, hogy az Ujság fenti híradása nem felel meg a valóságnak. Kolozsvári tudósítónk biztos for-rásból arról értesül, hogy Pálffy Sándor budapesti volt bankár nem Piteli Mihály természetes fia. Apja Pálffy Béla törvény-széki bíró volt, ki igen előkelő polgári családból származott. Egyébként budapesti hi-rek szerint a sikkasztó bankár jelenleg 75 éves anyja kérte a főkapitányságot, hogy letartóztatott menyjét ne engedjék szabadon, mert egyedül ez az asszony oka fia tönkre-jutásának, akire mindig szuggesztív hatást gyakorolt.

— **Eltemettek egy közkedvelt nőt.** Mezőtelegről jelentik: Folyó hó 9-én temet-tek Nagyváradon Mezőtelegről és még más öt község közjegyzőjét. Crainic Tivadart, a gör. kath. szertartás szerint. Zsufolt vonat-tal, autókkal és autóbuszokkal utaztak be a községek lakóinak százai a végtisztessé-gételre. Az a rengeteg virág és szebbnél-szebb koszorú s azok felirásai, mind azt mutatták, hogy egy olyan embert helyez-nek örök nyugalomra, akit mindenki szerez-tett, akit mindenki mélyszégyen gyászol. A temetőben Bulzán köröskisjenői jegyző mon-dott búcsubeszédet a jegyzői kar nevében, utána Baka Béla református lelkész, tanács-jegyző méltatta a megboldogult érdemeit. Rövid, de rendkívül tartalmas és mély hatású s különösen a magyarság érzelmeit tolmácsoló beszéde könnyekre fakasztotta a nagy gyá-szólag gyülekezetet. Elbúcsúztatta az örökké vidám, mosolygós, végtelenül jóindulatú nőt, a ki mindenkinek s akinek mindenki jó barátja volt.

Nagy vasúti szerencsétlenség Budapest mellett

Leváltak a vágányok az átázott földtől s a vonat kisliloit

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) A budapest-ráckevei helyiérdekű vas-ut vonalán Szigetcsap és Szigetszentmiklós között tegnap nagy vasúti szerencsétlenség történt. Az erős esőzésektől megrongált ré-gi pályán a mozdony sulya alatt a sín szét-nyílt s a mozdonyvezető nem tudva a teljes sebességgel haladó vonatot fékeezni, a gép egyensúlyát veszítve, legurult az árokba, s magával rántott négy, utasokkal teljesen meg-telt személykocsit.

— **Nagybánya és Máramarosziget szin-igazgatót választott magának.** Nagybányáról jelentik: Ez a kis bányaváros, amely állandó szinészetet el nem bír tartani, a szinisz-ezont Földes Mihálynak engedte át. Márama-rossziget ellenben Szendrey Mihály mellett nyilatkozott.

— **Huszonegy milliárdra építenek tüdő-szanatóriumot Baranyában.** Pécsről jelentik, hogy a Mecseken huszonegy milliárd koro-na költséggel tüdőbetegek számára szanatóriu-mot építenek. Ez összegből tizenegy milliót ad a kultuszkormány, hét milliót Baranyavármegye, a többi a kultuszminisz-ter kívánságára a Dunántúl többi törvényha-tósága.

— **Tejellenőrzés.** Nagyszebeni tudósítónk jelenti: A nagyszebeni tejfogyasztó közönség már rég rájött arra a szomorú tapasztalat-ra, hogy a vizes tejet eszik. A sok reklamálás és panaszra a nagyszebeni polgármesteri hi-vatal elhatározta, hogy időnként tejellenör-zést tart, ami megdöbbentő eredménnyel járt. Az első alkalommal, a mintegy kétezer li-ter tej háromnegyed része vízzel volt főtá-lítva — ma — 1700 literből csak tíz liter v-izes tejet talált az államrendőrség. Ez az in-tézkedés nem nagyon tetszik a tejgazdák-nak, de annál inkább örövend a vevőközönség, mert csak így juthat drága pénzen jó tejhez.

— **Zilah tanácsa nyolc erdélyi város ön-álló szinikerületi szövetséget tervez.** Kolozs-várról jelentik: Zilah város tanácsa köriratot intézett Torda, Nagyenyed, Szamosújvár, Dé-ny Szilágyosomlyó, Nagykároly és Nagybánya városok tanácsaihoz, hogy alakítsanak egy önálló szinikerületet, amelyhez természet-e-sen Zilah is csatlakoznék. A terv megvalósu-lása esetén részben lehetővé válna, hogy az említett városoknak egy állandó szinikarula legyen, másrészt a szinészeknek is biztos ál-lomásuk és egzisztenciájuk lenne. Zilah vá-rosnak erre az életrevaló előterjesztésére ed-dig csak a szilágyosomlyói tanács válaszolt, amely a tervet nem fogadta el az aza-tal indok-lással, hogy a szinikarula szinikarula nem kíván elszakadni. Egyébiránt a szinikarula szin-igazgató, Földes Mihály is ragaszkodik Szi-lágyosomlyó közönségéhez. Valószínűleg a többi város Zilah tervéhez egyöntetűen csat-lakozni fog.

— **Óriási felhőszakadás Északkeletben.** Belgrádból táviratozzák, hogy Északkeletben tegnap óriási felhőszakadás volt, amely eddig megbecsülhetetlen nagy károkat okozott.

— **Harangszentelés és fősperesi beiktatás Dicsőszentmártonban.** Dicsőszentmár-tonból jelentik: Megható és fényes ünnep-ségben volt része a dicsőszentmártoni római kath. híveknek az egyházközség új harang-jának felavatása és Kacsó Boldizsár plébá-nosnak fősperesi beiktatása. Ez alkalommal a fényesen fel-díszített templomot zsúfolásig megtöltötte nemcsak a helybeli közönség, hanem a ke-rületi papok, valamint a vidék intézménye-i is. Az ünnepély a harangszenteléssel, kezdődött, amely után következett a fős-peresi beiktatás. Gróf Majláth Gusztáv Ká-roly római katolikus püspök ur meghí-vezésére Jáross Béla marosvásárhelyi apát fősperesi végezte a beiktatást. Az ünnepi szónok is az apátplébános volt, ki magas származású beszédével nagy benyomást tett a hallgatóságra. Az istentisztelet száz terítékes bankett követte, melyen a részt-vevő előkelő társaság tagjai alkalmat na-gyon sok és szellemes felközlő hangzott el.

A világsajtó humora

Nyári hír 1926-ban. Egy esernyőkereskedő eladta az üzletét s nyári vendéglőt vásárolt. Beszállították az elmegyógyintézetbe.

A mentést megnehezítette az, hogy a szerencsétlenség éjjel történt, s sokáig tartott, míg a közeli falvakból segítséget hozhattak. A romok alól hat súlyos és kilenc könnyebb sebesültet húztak ki, akiket a közeli kórházakba szállítottak. A vasutasok elbeszélése szerint Peller István, a mozdony vezetője, aki a szerencsétlenségért kétségtelenül nem felelős, megzavarodott.

Rejkjavikban földrengés volt

Izland mellett új sziget képződik

KOPPENHÁGA. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) Izland szigetén már egész nyáron át állandóan enyhe földrengést érezték, amely tegnap érte el tetőpontját. Tegnap volt ugyanis a legerősebb a föld-rengés Rejkjavikban, ahol szakadályanul huszonnégy óra hosszat tartott. A lakos-ság a szabad ég alá menekült, mert a házak bedőléssel fenyegettek. Az anyagi kár óriási.

Erz német tudós jelenti, hogy az északi vidéken végeztet buvárkódásai köz-ven nagy vulkán kitörést észlelt, ahól a föld alatti erők működése következtében új sziget képződött.

Bizottság fogja kijavítani Aradon a hibás román cégfeliratokat

ARAD. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) A belügyminiszter rendeletére megkezdődött Aradon a hibás román cég feliratok átjavítása. A miniszteri rendelet szerint a város bizottságot küld ki, hogy a hibás román feliratokat megállapítsa s kötelezze a kereskedőket, hogy azokat azonnal javítsák ki.

— **Szabó Irén mégis öngyilkosságot kísérelt meg.** Budapestről jelentik: Tegnap jelentették, hogy Szabó Dezső ismert irónak Irén nevű nővére Pécsen öngyilkos akart lenni, de a rendőrségen lebeszéltek szándékáról. A kopottan öltözött fiatal leány ma felutazott Budapestre, ahol a kecskeméti állomásán a villamosgarázs közelében délelőtt tíz órakor eszméletlenül összerogyott. A rendőrk és a mentők Szabó Irén irásaiból megállapították személyazonosságát. Megállapították azt is, hogy aszpirinnel mérgezte meg magát. A szerencsétlen nő egész uton görcsösen szorongatta keziratokkal s ver-sekkel telt aktatáskáját. Állapota nem élet-veszélyes. Orvosi vélemény szerint Szabó Irén hamarosan gyógyultan távozh-atik a kórházból.

— **Elkapta a kerékszf.** Marosvásárhely-ről jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt a medgyesfalvi börténárban. Ugyanis Ug-ron Péter munkás, aki a mozgásban lévő kerékre akarta a szíjat ráhelyezni, megcsúszott, a kerék magával rántotta a szerencsét-len embert, s hatalmas lendülettel lecsapta a gépterem padozatára. A súlyosan sérült munkást beszállították a köz-kórházba. Álla-pota válságos.

— **Letartóztatlak egy új textilnagykeres-nagykereskedőt.** Kolozsvárról jelentik: A rendőrség letartóztatta Zimm József magán-alkalmazottat, aki egész Erdélyt végigutazta mint textilnagykereskedő. Mindenütt előke-keket vett föl, de a megrendelt árut senkinek sem szállította. Tegnap a korzón Fauder Dávid nagyváradai kereskedő a szélhámost felismerte. Így került aztán rendőrkézre. Vallatása alkalmával kiderült, hogy Zimm József szélhámostságával nagyon sok keres-kezt károsított meg.

— **Ítéletet hoztak a mozijegycsalásban.** Kolozsvárról jelentik: Már foglalkoztunk az-zal a mozipanamával, melynek szereplői jegy-hamisításokat követtek el. E bűnügyben a bíróság ma hozta meg ítéletét. Eszerint Grünstein Endre okirathamisításért másfél évi fegyházzal, Pasztilián Grigort nyolc hó-napi, Sinkovics Ellát és Emmát öt-öt havi fegyházzal sújtotta a bíróság. A többi vádlót-tal felmentette. Az elítéltek mindnyájan fe-lebbiztek.

— Csendőrök véresre vertek egy tíz négyéves fiút. Szatmárról jelentik: A hatmi csendőrök feljelentésre tartóztatottak egy tíz négyéves fiút, akit száz lejnek az ellopásával vádoltak meg. Halász és Rotar csendőr őrmesterek egész nap üldögélték a gyermeket, aki súlyos sebeket szenvedett.

— Szatmáron garázdálkodik az érmeléki rablóbanda. Az érmeléki rablóbanda, mint Szatmárról jelentik, újabban Szatmármegyében garázdálkodik. Előbb Batizon Kovács Béla nagybirtokos kocsisát kloroformmal elaltatták, s a lovakat s a kocsit elrabolták. Aztán a kocsin Halmiba hajtottak, ahol a főszolgabírói hivatalt feltörték, s a pénzszerényvt harmincezer lejjel elvitték. Megkísérelték az adóhivatal kasszájának a feltörését is, de ez nem sikerült. A főszolgabíró-ság kiűrtett pénzszerényét, a kocsit és a lovakat a város határában megállították. A hatóság erélyes intézkedéseket tett a rablók kézrekerítésére.

— Fivére bankját akarta kirabolni. Zongra szatmári rendőrkomisszár egy rendőrtársával éjjel megleszte azokat a betőröket, akik a vasutnál elrejtett betörőszerszámokat magukkal vinni akarták. A letartóztató parancs hallatára a betörők löni akartak, de Zongra komisszár megelőzte őket és lövéseivel az egyik banditát annyira megsebesítette, hogy ez összeesett. Kiderült róla, hogy a régóta körözött Sere fiuk egyike. Társa Weisz Jenő, szintén hatmi jó családból való. Ez bevallotta, hogy fivére bankját akarták kirabolni.

(*) Eljegyzés. Bokor Margitot Kolozsváról eljegyezte Barta Dezső „Nitrogén” gyári tisztviselő Dicsőszentmártonban. (Mindenki-lőn értesítés helyett.)

— Az Árvácska sepsiszentgyörgyi előadása. Sepsiszentgyörgyi tudósítók jelentik: Tegnap este a városháza dísztermében tartotta meg a brassói műkedvelő diákgárda Árvácska című operette előadását. A kifogástalanul sikerült estély szereplői: Székely Ibo-lyka, Vágó Magda, Viktor Bubi és a többi műkedvelők nagyszerűen alakítottak és sok tapsot kaptak. Rajtuk kívül Lázár Hilda és Örvössy Géza, a Gáspár-társulat volt tagjai is felléptek, kik a már ismert művészi játékukkal újabb elismerést vívtak ki.

— Elfogott betörő. Sepsiszentgyörgyi tudósítók jelentik: A napokban ismeretlen tettes miután Biró Albert bőlöni kereskedő házában ablakát betörve, behatolt az üzethelyiségébe, több mint tizezer lej értékű árut emelt el. A nyomozást a bőlöni csendőrőrs nyomában bevezette és sikerült elfognia Seculeanu Miklós személyében a tettest. Bekísérték a sepsiszentgyörgyi ügyészséghez, ahol bevallotta tettét. Letartóztatott. Ugyancsak Bőlönben egyik éjszaka ismeretlen tettes behatolt Roboskai Sándor házába, ahonnan 11000 lej értékű holmit vitt el. A bőlöni őrs ez ügyben is bevezette a legszélesebbkörű vizsgálatot.

— Leégett egy ház és a learatott gabona. Lapunknak jelentik, hogy a szilágymegyei Ráton községben a Luka János háza éjjel 1 órakor kigyullt — s mivel a tűz lokalizálására a község nincs felszerelve — a learatott és hazahordott gabona a házról s az összes meléképületekkel teljesen porrá égett.

— A bukaresti román Kárpátgyesület figyelmébe. Az Erdélyi Kárpátgyesület brassói megyei osztálya által a múlt vasárnap a Bucsecsre rendezett kirándulás alkalmával a 42 tagú társaság egy része, köztük két nő is: Székely Miklósné s Váradi Róza, Székely Miklósnak, a Magyar Államias Hitelbank tisztviselőjének vezetése alatt a csucsról a Japin keresztül érkezede a Busteniba. A mennyire elragadóan találja a kiránduló a havas vidékét, melyhez fogható szépségű kevés van a világon, annyira bántja, hogy az ut it nemcsak hihetetlenül rossz, hanem a legnagyobb mértékben veszedelmes is. Három-négy helyen az ut omlástól befutva, járhatatlanul csuszamlós, a hidak teljesen lötkremenne. A román turista egyesület, mely a Karajmanon és a Bucsecs más részbeli részein oly kitűnő utakat, menházakat és jelzéseket készített, melyek a svájci turistáknak is becsületére válnának, turistáink nevében kérjük, javíttassa meg mielőbb és tegye veszélytelenül járhatóvá a Japin keresztül Busteniba vezető utat is.

— Németországban bérbe akarják adni a telefon és a táviratokat. Berlinből jelentik: A német birodalmi postaigazgatóság foglalkozik azzal a tervvel, hogy a fávbeszélőket és hasonlóan a táviratokat magánosoknak bérbeadják.

Kongresszus fog dönteni a mexikói vitában

Coolidge mégis elfogadja a Columbus-lovagok közbenjárását

MEXIKÓ. (A Brassói Lapok tudósítója től.) A puebloi érsek tegnap újabb fegyverszüneti javaslatot tett, az egyházi konfliktus ügyében, amely szerint Calvez a kongresszus egybehívásáig függessze fel az egyházi ügyekben hozott határozatait. Ugyanekkor több mexikói püspök is nyilatkozott, megcáfolva azt, mintha a katolikusok illojalisak lennének, s hangoztatták annak a vád

nak a valótlanságát, hogy ha Mexikó idegen állammal kerülne konfliktusba, a mexikói katolikusok nem támogatnák a kormányt.

Newyorki jelentés szerint Coolidge most már hajlandónak nyilatkozott átvenni a Columbus-lovagoknak a mexikói katolikus egyház támogatására hozott határozatát. Az elnök utasította a bizottságot, hogy a határozatokat nyujtsák be az állami hivatalnál.

← Kirándulás a Kiskirálykőre. Az EKE brassómegyei osztálya a hó 15-én, vasárnap a Kiskirálykőre rendez kirándulást. Indulás reggel 7 óra 15 perckor a nagyállomásról, vagy tíz perccel később a bertalani állomásról Zernestre. Felmenés a Crepaturán (Hasadtő), lejárás a Propástyán keresztül. Viszsa utazás Zernestről vonaton este 8 óra 15 perckor. A kirándulásban résztvenni szándékozók pénteken este 6 óráig jelentkezzenek Filipánits István kapu-uccai fodrászüzletében vagy Révész József lensori divatárú üzletében. Azok, akik a Kiskirálykő megmászását túl nehéznek tartják, külön csoportban mennek a gyönyörű Propásta szakadékba, ahol aztán a másik társasággal találkoznak.

— Négy száz földesgazda maradt föld nélkül. Szilágysomlyóról jelentik: Gr. Bánffy Róza (angol állampolgár) a háború alatt eladta a szilágymegyei birtokait a Magyar Föld hitel Intézet Orsz. Szövetségére és a Hungária banknak, akik a földeket felparcellálták és 1918-ban eladták. Mivel a földet olcsón árúsították a szegényebb földmivesosztály is vásárolt belőle, ami a nevükre is lett íratva. Az agrárbizottság az intézetekkel kötött szerződést elismerte és jóváhagyta s csak a nagyobb területeket vásárolt birtokosoktól sajátított ki földet. E határozat ellen a földigényjogosultak delegátusai sem felebeztek. Akiktől azonban az agrár-bizottság kisorsított revizíós kérelem járultak a bukaresti legfőbb agrárbizottsághoz, ahol azonban nem hogy visszaadták volna földjüket, hanem az intézetekkel kötött szerződéseiket érvénytelennek mondták ki s a megmaradt földeket — nemcsak a felebbezéstől, hanem a többi vásárlóktól is — az állam javára kisorsították. Így mintegy 400 földesgazda maradt birtok nélkül. Ugyanis az agrár-bizottságtól nem kaptak földet, mivel akkor meg volt nekik a most elvett birtokuk. Mint értesülünk, — az érdekeltek delegációt küldenek Goga Oktávián belügyminiszterhez s kérik annak beavatkozását a jogtalan határozat ellen. Mivel a földjüktől megfosztott földesgazdák között sok magyar van, a Magyar Párt szilágysomlyói tagozata is akcióba lépett ez ügy rendezése végett s kérvényt intézett az Országos Magyar Párt központjához, hogy haladéktalanul lépjen érintkezésbe a kormánnyal ez ügyben s legelső sorban a határozatnak felfüggesztését kéri az 1927—28-i gazdasági évekre.

— Tizen négy földrendés ebben az évben egy ruszinszói községben. Ungvárról táviratozzák: Ruszinszko Teresra nevű községében tegnap volt ez évben a tizennegyedik földrendés. A legerősebb valamennyi között ez a földrendés volt, amely házakat rongált meg s kéményeket döntött le. A rengés félperccig tartott, két óra tizen tíz perckor, az utolsó reggel öt órakor volt.

— Kétszázmillió aranykoronás kölcsön Magyarországnak. A Newyork Herald értesülése szerint egy angol-amerikai csoport által kezelt a magyar kormányak egy kétszázmillió aranykoronás kölcsön nyújtására, amelynek célja egy újabb Duna-Tisza csatorna építése volna.

— Felemelték a vasúti díjszabást Franciaországban. Párisból táviratozzák: A legfelsőbb vasúti tanács elhatározta, hogy a vasúti díjszabást felemeli augusztus tizenhatodikától kezdve, még pedig az augusztus harmadikán hozott törvénnyel felemelt szállítási adó beszámításával a személydíj a háromszáz, a teherárú díjszabásnál 2—23 százalékkal.

— Leváltás nélkül az Atlanti Óceánon át. Párisból táviratozzák: Floch pilóta augusztus 20-án elindul Párisból, s leszállás nélkül átkarajra repülni az Atlanti-Óceánra.

— Morfiummal mérgezte meg magát. Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap este sürgősen hívták a mentőket a Sándor-ucca 11 szá-

mu házba, amelyben özvegy Izsák Ferencné morfiummal mérgezte meg magát. Az ur-asszony, kinek ezelőtt nyolc évvel meghalt férje, tekintélyes kereskedő volt, öngyilkosságát életuntágában követte el. Cselédjének megemlítette, hogy ő hosszú időre el fog afudni. A leánynak az asszony kijelentése gyanús volt, s feljelentést tett a rendőrségnél. A még idejekorán megérkező mentők gyomormosás segítségével megmentették az özvegy asszonyt az életnek.

IRODALOM, MŰVÉSZET

(*) A nagy Mosse címekatalógus, 1927 évi kiadására most folynak az előkészületek. Ez a katalógus tartalmazza Románia valamennyi cégének, orvosának és ügyvédeknek nevét és címét. Mindazok, kik a tavalyi katalógusban közölt címeiket helyesbíteni vagy azok helyességéről meggyőződni akarnak, jelentkezzenek személyesen szombatig, augusztus 14-ig, a Rudolf Mosse-cég, Lensor 31 szám alatti brassói fiókirodájában.

SPORT

(x) Uszodaavatás Budapesten. Budapestről jelentik: A magyar uszósövetség az újonnan megnyitott Császár-fürdőben tartotta meg uszoda felavató ünnepélyét válogatott verseny keretében. Nevezete ebből néhány: Elsősorú meghívásos melúszás, válogató versenyben első Hegedűs, Beac 13 p 09 mp, második Steiner MTK 3 p 09.2 mp, 100 méteres elsőosztályú hátúszás meghívásos versenyben első Bartha NSC 1 p 17.2 mp. Az elsőosztályú hógyszás meghívásos versenyben első Sipos Manci 1 p 27.6 mp (országos rekord), második Vermes Edit MSE 1 p 29.6 mp. Magyarország 200 méter gyorsúszóbajnokságában az első Bárány István (MESE) 2 p 22.6 mp (országos rekord). Második Szigricz (mese) 2 p 33.2 mp. A másodosztályú műugrási meghívásos versenyben első Nagy Károly (MTK) 72.40 pont, második Vajda László (VAC) 59.67 ponttal.

(x) Homonnay II. lemondott a vízpoló csapatban való szerepléséről. Homonnay II. a válogatott vízpoló csapat fedezetjének, a legjobb magyar vízpolójának, bejelentette a Musznak, hogy treningshiányában kénytelen lemondani a válogatott vízpoló csapatban való szerepléséről.

(x) A Berlin-lipcsi tura magyar játékosai. Budapestről jelentik: A Berlin-lipcsi utra Magyarországa a következő tagokból álló csapatot küldi: Gallovich, hátvédek Király, Dudás, fedezetek Kleber, Hajós, Bossányi, csatárok Küntzer, Takács, Jeszmás, Schlosser, Kohut.

(x) Schlosser nem szerződik sehova. Budapestről jelentik: Az a hír, mintha Schlosser Imre elszerződött volna valamelyik sportegyletnek, nem felel meg a valóságnak. Schlosser hazajött Palicsról, de szerződést még egyik klub számára sem írt alá. Ki is jelentette, hogy egyelőre nem köti le magát semmiféle sportegyletnek.

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, augusztus 12

A világpiacon: a francia frank újabb hanyulása nagy meglepetésként hatott.

Zürich. Devizák. Nyitási ár olyamán svájci frankban. száz német márkára 123.05 egy dollár 5.17 és egy nyolcad. egy angol font 25.14. száz francia frank 13.95. száz olasz lira 17.—. száz cseh korona 15.32 és fél. száz dinár 9.12. száz lej 2.40. tízezer magyar korona 0.7225. tízezer osztrák korona 0.7315.

KÖZGAZDASÁG

Ujra emelik a vasuti szállítás díjait

Október elsején lép életbe a megdrágított vasuti tarifa — Huszonöt százalékos az emelés a személydijszabásnál, 35–60 százalék az áruknál
A közgazdasági politika legegyszerűbb módja

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kormány a számtalan égető közgazdasági kérdés közül, amelyek megoldására várnak s amelyekre a választ az egész ország gazdasági közvéleménye a leggyorsabb izgalommal várja, azt vette elő, amelynek a megoldása a lehető legkényelmesebb: a vasuti szállítási díjak kérdését. Öröki recept szerint itt nincs semmi más tenivaló, mint időnkint felemelni a díjakat, az ország aztán lám lássa, hogy viseli-e az új terheket. S az államokat még sohasem ejtette gondolkodóba az, hogy az emelések bizonyos idő múlva újabb emelés kényszerre eleáltják az államot, hogy tehát egy-zer már illenék másutt kezdeni a komzsofidalást, és nem éppen a tarifadrágításnál.

A vasutaknak pénzre van szükségük. — ez természetes, hiszen mindenkinek, minden intézménynek és minden feladatnak pénzre van szüksége. De a vasut csak azért tudja olyan kényelmesen a pénzt szerezni, mert módjában áll olyan terrort gyakorolni, az árukra és a személyekre, amilyet éppen akar. Az árunak szállítódnia kell, a személyforgalomnak pedig bonyolítódnia. — annak pedig, aki monopóliumos jelleggel meg van bízva, ennek a gazdasági verkeringsnek a vezetésével, kezébe van adva minden pénzzszekrény kulcsa és minden bugyelárisnak a kezelése. A pénzt egésszörben ők veszik el és a többire, — csak ami marad.

Természetes, hogy a vasuti díjszabás emelésének mindig egész árhullám megindulása a legközvetlenebb hatása. Természetes, hogy ez a hullám terjed áru-árura, terjed társadalmi rétegről társadalmi rétegre, míg végül újra vissza nem érkezik a vasúthoz, amely egy pillanatig sem habozik annak a szivességnak az elkövetésével, hogy az egész gazdasági életnek újabb lökést ne adjon a bizonytalanság felé s hogy az emeberekben ott levő gonosz ösztönöket újabb drágítás lehetőségének megteremtésével ne egészítse ki.

Egyszer már azt szeretném megérni, hogy a vasuti díjakat leszállítsák a vasuti viszonyainak rendbehozása céljából. Biztosak vagyunk abban, hogy sokkal biztosabban

orvosolná a CFR pénztárának hiányait egy okos leszállítás, mint ezek az esztelen és mohó emelések. Az áruforgalom megindulna, az országban a gazdasági viszonyok határozott ösztönzést kapnának, kereseti lehetőségek élelnének fel, az embereknek élezzet jutna, — és a vasutak bevételei gyarapodnának. Így azonban megint biztos, hogy az új bevételek messze elmaradnak majd a szükségletek mellett, a forgalom újból csappanni fog, a gördülő anyag kihasználása rosszabb lesz, az országban, egy fokkal újra alább hagy a gazdasági élet lüktetése. S a többi gazdasági problémák majd várhatnak rá, hogy akadémikus fejtegetések igyekezzenek kielégíteni azokat, akik miattuk mind nagyobb számban tönkremennek.

A közlekedésiügyi miniszteriumban az új tarifaemelés hírére igen sok ötletességgel készítették elő. Például vizsgálatul kijelenték, hogy a személydijszabás emelése nem lesz olyan magas, mint az áruké, mert ezeké 35 és 60 százalék között váltakozik, a személydijszabás emelése ellenben csak 25 százalék lesz. S hogy az áruforgalomnak is mondhasanak valami kedveset, kijelentik, hogy az eddigi 50 százalékos kiviteli kényszeradót, — másnak nem lehetett mondani ezt a gazdaságellenes tarifanemet, — amelyet a külföldre szánt áruknak kellett fizetniük, — elengedik. És az emelést összekötik az áruosztályozásnak bizonyos enyhe átdolgozásával is, mert most nyolc áruosztályt ismernek majd el, holott a gazdasági életnek végre teljesen részletezett, okos reformra volna szüksége ebben az irányban is. És az áruknál némi zónadíjazást is életbeléptettek, amennyiben a kikötőkbe szánt árukat távoli területekről majd olcsóbban szállítják, mint egyéb ként az új tarifa szerint kellene.

Azonban a részleteket lesz még időnk megtanulni. S addig is tanulságot szolgálhat az, hogy ha a lej megint ott van 240-es árszínvonalán, az állam az oka annak, ha innen le kell szállania. S mikor ezt Zürich is észreveszi, a pénzügyminiszter majd megállapítja, hogy a lej újabb zuhanásának a kereskedők az okai és megrendszabályozza a devizaforgalmat.

Adják vissza a hadseregszállításokat a kisiparnak

A brassói eszakiadatiársulat jegyzője, Balázs Lajos, küldte be hozzánk az alábbi cikket, amely nemcsak a kisiparosság figyelmére méltó, hanem arra is, hogy illetékes helyen komoly tanulmány tárgyává legyen ezt a kérdést.

A változatosságban gazdag mai helyzet készlet arra, — írja Balázs Lajos — hogy javaslatomat előterjesszem a helyzet javítása érdekében. Megvallom, nem sok reményt fűzök annak teljesítéséhez, de azt gondolom, hogy a szüntelenül sütyösödő viszonyok enyhítésére a kisiparosságnak mindent meg kell próbálnia.

Ahányszor új kormány jön, az adózó polgárok mindig új reményeket is táplálnak a várható eseményekkel szemben. Hogy is ne remélnének? Hiszen a választások alatt oly sok jó és szép ígéretet hallottunk, hogy aztán igazi meglepetésnek hat, mikor észrevesszük, hogy adóinkat megint felemelték 100–200 százalékkal, mikor pedig azt az adókövető hatóságok is éppen olyan jól tudják, mint mi, hogy szó sem volt az ipar felendüléséről. Megértjük, hogy az államnak is meg kell küzdenie a drágulással, és az adó bizonyos szerény emelését természetesen megértenünk. De ha ez az emelés a kisiparnál kétszeres és háromszoros összegeket ér el, akkor meg kell értenünk, hogy mint Szatmáron történt, a kisiparosok tömegesen adják vissza iparigazolványukat és kívándorolnak, vagy szolgái munkát vállalnak. Brassóban is 110 önálló iparos mondott le a múlt évben önállóságáról s ahogy az idén mutatják a jelek, ebben az évben még emelkedni fog ez a szám. Ez természetes is. Hiszen az adó-

terhek minden ellenérték nélkülük sútyosbodnak reánk s azokért semminemű könynyitést nem kapunk.

Pedig erre megvan a mód. Pillantsunk csak egy kissé vissza a múltba. A régi időkben a honvédelmi miniszter, valamint a közös hadügyminiszter a hadseregszállításoknál a gyári ipar mellett a kisiparról sem feledkezett meg és pályázathirdetés útján minden esztendőben részt jutott annak a kincstári megrendeléséből. Ezeket a rendeléseket kamarai kerületenként osztották szét és a szállítás is a kereskedelmi és iparkamara ellenőrzésével történt. — Így például Brassó városa évente 34.000 pár kalonai lábbalra kapott megrendelést. Bizony mondom, hogy sok szegény családnak könnyített létén ez a megrendelés és sok szegény atyának törölte le szegénységéből fakadt könnyeit.

En jól ismerem ezeket az ügyeket, mert sok évig volt vezető szerepem a kisiparosság közszállításiainak intézésében s tudom, hogy a szállítási összegek gyors kifizetésének nincs semmi komoly akadály. A régi viszonyok között ezeket az összegeket a szállítvány átvétele után 10–15 napon belül valamelyik államháztartásnál pontosan kifizették. S hogy a kisiparosságnak erre a gyors utalványozásra nagy szüksége van, az természetes, hiszen ismeretes, hogy a kisiparosok fele hónap már élete fenntartására kénytelen fordítani azt, amit megkeres.

Ilyen feltételek mellett ma is nagy szüksége van a kisiparosságnak a közszállításokra. Hiába is merem, hogy ez meglező különösen ha az iparkamarai tagok, illetve az iparkamarák és más közintézmények, a

melyek ennek a kérdésnek napirenden tartására hívatottak, szívükre veszik a kisipar érdekeit és azért lépéseket is tesznek.

Nem akarom elhinni, hogy a kisipar olyan mostoha gyermeke lenne az államnak, amelyet minden fontos ügyben melőzni lehet.

Cikkemet azzal kezdtem el, hogy az általános reményekre utaltam. Ezze is fejezem be a cikket, mert valóban nem irtam volna azt meg, ha nem érezném a reményt is. De mindenkinek figyelembe kell vennie, akire a kisiparosságnak ez az ügye tartozik, hogy a reményből még nem lehet adót fizetni.

MEZŐGAZDASÁG

Gyümölcsészeti szakosztály Nagybanán

NAGYBÁNYA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Régen érzett hiányt pótol Szatmármegye mezőgazdasági kamarája, melynek négy szakosztályából a gyümölcsészeti szakosztály Nagybanán nyer elhelyezést.

A többi három szakosztály, mint a mezőgazdasági, az állattenyésztési és erdészeti — Szatmáron marad. A gyümölcsészeti szakosztály, melyhez a szőlőészet, borsászat és konyhakertészet tartozik. Koronay Kornél feketefalusi földbírtokos, országosan ismert pomológus vezetése alá kerül.

A gyümölcskereskedelemtől eddig üzérkedők kezében volt, akik természetesen nem a termelő, hanem saját előnyüket keresték a legutóbb, 1922-ben Besztercén alakult terményértékesítő szövetkezet pedig, amely Nagybanányt is üzletkörébe vonta, az alakulást követő évben megbízott s a gazdák ismét ki voltak szolgáltatva az ügynökök közbejöttének, akik leszorították az árakat s ezeket kerestek a gazdák közönség érzékeny kárára.

Ezt betetőzte a vagon és a pénzhány, a melynek javulása most a mezőgazdasági kamarának intézkedéseitől s közbenjárásától várható.

Korponay Kornél neve az ország határain túl is jóhangzásu és bizalmat keltő, aki nemcsak szakíró, hanem elsőrangú gyümölcsész is, és aki 200 holdnyi gyümölcsös kertjében a legkitünőbb fajta gyümölcsöt termeli.

A szakosztály most, bár egy kissé későn, kérdőíveket bocsátott ki a vármegye összes közséjeihez, hogy a termények és borkészlet mennyiségét megállapítva, a további lépéseket az eladás iránt megtehesse, a külföldi áruknak hirdethesse és szaklapokban a vevőket értesítse.

A szakosztály felhívta a termelőket a tömörülésre és a terményeik bejelentésére.

Jelentkezni szívből és inkább még is lehet Nagybanányban a városház kamarai irodájában.

A szakosztálynak nemcsak az értékesítés tartozik a hatáskörébe, hanem a gyümölcsészet továbbfejlesztése, a gyümölcsfák és gyümölcsök megvédése a kártékony rovaroktól, a védekező eszközök és szerek kipróbálása és olcsó beszerzése, új gyümölcsfajták meghonosítása, faiskolák létesítése, a külföldi szakirodalom közleményeinek és a gyümölcsészet terén felmerülő újítások ismertetése. Ez a szakosztály már most felhasználta a költségvetésben e célra engedélyezett összeg tekintetével összeget a jelentősebb külföldi szakírók és szakirodalmi könyvek és termékek megrendelésére.

A szakosztály bármely gyümölcsészeti kérdésben írásbeli megkérdésre felvilágosítást vagy szaktanácsot készségesen ad.

Ez az alakulás, ha kissé későn is történt, még mindig nagy hasznára létesült a gazdaságsadalomnak, melynek számára a vértetű lassu, de biztos hajótra állt, a paizstetű a szállítástak juttatja tüzzre, a peronoszpóra a szőlőtermést csökkentette.

Az impérium változása óta a védőanyagok beszerzése nehéz és költséges, az állami faiskola, mely a magyar földművelésiügyi miniszter rendelkezése és szakember vezetésével állt, lezűlt. A gyümölcsben, ha bőtermés is volt, vevő és vagonhiány miatt a fán rothadt el. Ha még némi, az előbbiekhez hasonló év következett volna, Nagybanány gyümölcstermése tönkremegy.

A vén diák

Irtó: Kosáryné Réz Lola (67)

— Nem mintha nem maradnék szívesen otthon a mamám mellett mikor a lóga fáj. En szívesen maradok. De neki is rossz az esze, hogy nem mehetek el erre a mulatságra, mikor már mindenkinél megígertem. Tessék eljönni, kedves. Édes jó Cili néni!

(Bonne volt a legtöbb bizalma.)

— De már hogyan is jut magának, Mici, ilyen az eszébe? — bosszankodott Cili egőve vált arccal. — Hiszen én nem vagyok asszony! Még majd azt hinnék, hogy én is táncolna akarok.

Mici Elvirára nézett, de Elvira olyan hideg arccal, olyan szorosra zárt szájjal ült a helyén hogy nem mert hozzá szólni sem. Elővette a zsebkendőjét és csöndesen sirni kezdett.

Ekkor Bereczky Józsi odahajolt a két gyerek között Malvinkához aki mélyrehatott fejjel dolgozgatott egy kékszállú kis nadrágon:

— Gyere te a bálba, kicsi asszony.

Malvinka megrezzenve, szinte ijedten nézett fel. De Mici már ott térdelt előtte a földön.

— Édes, kedves drága Malvinka, jöjjön el kérem a báral Malvinka megteheti! Malvinka asszony. Az életem boldogságáról van szó.

Csukló zokogással sugta neki:

— Összeveszem Schacht Gusztival és négy nap óta nem is láttam. Ha ma a báljon össze nem békülünk, soha ebben az életben többé.

Malvinka csak a fejét rázta.

— Már hogyan mehetnék? Nem voltam én egyszer sem bálban! Még aztán nincs itthon az uram. Még aztán itt vannak a gyerekek!

— A gyerekekre. — mondta Józsi bácsi — vigyázz! fognak Cili és Elvira, akár a szemük fényére. Ismerem én őket, derék lányok, áldott jó lelkű szerelmek ők nagyon téged is, meg a gyerekeidet is. Ugy-e, ugy van?

Elvira csak a száját biggyesztette, de Cili buzgón felelt:

Ugy van, ugy van! En szívesen vigyázok rájuk, az életemet is odaadom értük, ha te úgy gondold, Józsi.

— Az urad helyett. — folytatta a vén diák — az urad helyett pedig majd vigyázok én rád, ne félj. Azt előre is megmondom, hogy nem maradunk soká. Csak éjfélig, mint Hamupipőke. Pontban éjfélnél el tűnünk. Jó lesz előre megmondani Micike a gaviellérnak, hogy siessen a szép beszédre, meg a táncra. Éjfél az urad nála is nyugodtan jöhetsz. Éjfélnél hazahozlak kocsin. Téged is, Micike is. Rendben vagyunk?

— De hiszen ruhám nincs! — kiáltotta Malvinka kétségbeesetten, mikor Mici már kioldani, boldog szélességgel az ajtón. — Ruhám nincs, hát miiben menjek?

— Ugyan ne beszélj! Kell itt régi ruháknak lenni valahol. Majd átgazitjuk, En is segítek.

Kisült, hogy Malvinkának mégis van ruhája. Lánykori csipkés ruha. Meg ott volt a fekete látogatóruhája is.

Mikor már mind a kettőt felpróbálta, Malvinka azt mondotta:

— Mégis inkább a feketét veszem. Hiszen nem táncolni megyek, hanem lányt vizetek a bálra.

S úgy jött el a fekete ruhában, aminek szép régi csipkédíszét még az öreg Ge-deon felesége viselte magán valamikor.

Ott ültek a régi bálteremben. Malvinka kissé félénken meghúzódott az asszonyok között és rámosolygott a táncolókra.

Garabonciás oda jött eléje és meghajolt:

— Szabad kérnem?

— Nem lehet, Józsi bácsi. — szabódott Malvinka piros arccal. — Mit fognak mondani az emberek, hogy éppen csak velem táncolsz?

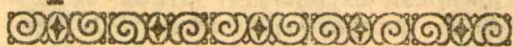
A vén diák elment és táncolni látta őt Malvinka másokkal. Aztán egyszerre vissza jött.

— Most már mindenkivel táncoltam. Felkértem még az öreg asszonyokat is. Nézd csak, hogy nevet még mindig az a kicsi kövér ott a bársonydiványon. Most már aztán mit mondanának az emberek, hogy éppen csak te nem táncolsz velem?

— Egy fordulót. — suttogta Malvinka.

(Folytatjuk.)

Építkezési telkek

Óbrassóban, legszebb intravilan fekvéssel, 350—700 m² kiterjedéssel, ipari célokra is alkalmasak, nagyon előnyös feltételekkel eladók. !!!!!!!!!

8476

Közelebbi feltételeket

GROSS FRIGYES-nél, „CARMEN” szállítási vállalat Brassó, Kórház-utca 38 sz.

TELEFON - SZÁM: 709.

Fontos találmány az arcápolás terén,

amelyet még az idén egy milliónál több szép asszony és leány használni fog.

Minden nő, ki arcának szépségére súlyt helyez, nagy hálával tartozik Grosmand dr. párizsi szaktanárnak találmányáért, amely abból áll, hogy az arckenőcs habját tökéletesen egyesíteni lehet a rizspuderral. Az arckenőcs habjának az a tulajdonsága van, hogy a pudert hosszú ideig a bőr felületén tartja, nagy meleg, szeles, vagy esős idő dacára is alaposan megszünteti tehát az arc és orr fényességét, és megkímél attól a fáradtságtól, hogy az arcot naponta számtalanszor pudereznek. Ugyancsak megakadályozza azt, hogy a puder a bőr természetes nedvességét fel ne szívja, a bőrt ki ne szárítsa, ráncokat ne idézzon elő, a bőrt durvává ne tegye, vagy más szépséghibákat ne okozzon. Teljesen megbízható módon megóvjaa a bőrt a napsugarak hatásától és megakadályozza a szeplők képződését. Arckenőcs habot és speciális porokat bármelyik gyógyszerkereskedésben vehet s így saját pudert is összekeverheti az arckenőcs habbal — vagy pedig készen veheti, a kenőcs habjával — szigorúan tudományos alapon, helyes arányban kevert pudert, Tokalon Puder elnevezés alatt. Mivel a Tokalon Pudert gondosan szitálják, nincs benne parányi kemény, durva rész sem, amely a bőr pórusaiba behatolhatna, hogy azokat gyulladásba hozza, vagy kitágítsa, s így előidézzé az ismert csunya fekete pontokat, vagy más bőrtisztatlanságot. A Tokalon Puderösszetétele olyan tökéletes, hogy az apuder a lehetőség keretében, a gyermek arcborének szépségét, üdőségét varázsolhatja elő és a bőr

Egyetlen ránc nélkül Minden bőrtisztatlanság nélkül.

Csodálatos arc-bőr. Nincs többé fényes orr.

Tiszta, bársonyos, lide arc-bőr.

Nincsenek többé kitágult pórusok.

legnagyobb részét sokkal fiatalabbnak mutatja. A Tokalon Puder a legtisztább és legdrágább alkatrészekből áll, amelyeket az arc-bőr meg-szépítésére csak találni lehet és, az arcnak azonnal leírhatatlanul szép és fiatalos külsőt ad. A kielégítő eredmény minden egyes esetben garantálva van, különben a pénzt visszafizetjük. A Tokalon Pudert gyógyszertárakban, drogériákban és a nagyobb üzletekben árusítják. Ha beszerzése nehézségekbe ütköznék, írjon a Parfumeria Elitei, Bukarest, Calea Victoriei 39 címre, Lei 80— összeg beküldése mellett.

»Tündéruijak«

Kézimunka Divatlap

Megjelenik havonta, Minden szám számtalan szebbnél-szebb jól ledolgozható mintát és magyar magyarázó jegyzetet, valamint a kézimunka- és iparművészet körébe vágó cikkeket, azonkívül egy nagylap: tott mintákat közlő mellékívet tartalmaz. :-

Példányonkénti ár 70 lej és 8 lej ajánlási díj. — Előfizetési díj 1/4 évre 190 lej ajánlási díjakkal együtt. — Rendeljen próbaképpen 78 lej utánvétellel egy mutatványszámot.

Jelenleg kaphatók: Februári (10) és márciusi (11) rendes számok, áprilisi (12) ünnepi duplaszám, két mellékívet a rendes bolti áron, május (13), június (14), július 15 valamint a

legújabb 16. szám, rendkívül gazdag tartalommal.

Póstai megrendeléseket azonnal elintézz, állandó előfizetéseket elfogad a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Tündéruijak, Kézimunka Divatlap

Tündéruijak, Kézimunka Divatlap

S. R. A. si LEONIDA & Co. Unite
brassói fiókja
Ferdinand király körút 5 sz.

A híres Robert Bosch Stuttgart
cég vezérképviselője, mágnesek,
dinamók, gyertyák, villanybe-
rendezések.

Pályázat tanári állásra.

A szászrégeni róm. kath. polgári iskola igazgatósága egy román- és egy francia- szakos tanári állásra pályázatot hirdet. Alapfizetés, drágasági pótlék és lakbér évi 54.000 lej, ötízben öt évenként évi 900 lej korpótlék.

Pályázhatnak okleveles közép és polgári iskolákra képesített tanárok — férfiak és nők. — Szaktanárok hiányában más szakra képesített olyan tanárok (tanárnők) is pályázhatnak, akik a román, illetve a francia nyelvet tudják tanítani: a német nyelvismerettel bírók és a zenében jártasok, előnyben részesülnek. A szükséges okmányokkal felszerelt és a nagyméltóságu gróf Majláth Gusztáv püspök urnak címzett folyamodványokat f. évi szeptember 1-ig kell a szászrégeni róm. kath. polg. isk. igazgatóságához beküldeni.

Az állás szeptember hó 15-én elfoglalható.
Szászrégen, 1926. aug. 9-én.

8514

Az igazgatóság.

Prefectura județului Brașov.

Nr. 6461—1926.

Hirdetmény.

Prefectura județului Brașov (vármegyei Prefektúra) a bodza-fordulói járásbíróság céljaira bérbevett ingatlan átalakításával kapcsolatos közmű- és asztalos munkákat a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó vállalkozóval való megegyezés útján kiadja.

Előirányzati összeg Lei 57.524 b. 20.

Ajánlatok a vármegyei prefektúrán benyújtandók 8 napon belül.

Az előirányzat megtekinthető és érdeklődni lehet a hivatalos órákban a vármegyei prefektúra műszaki osztályánál és a megyei számvevősnél.

Brașov, 1926 augusztus 11-én.

a Prefekt helyett:
Servatius
subprefekt.

8517

Jól bevezetett utazók és eladók

a műszaki szakmából, román nyelvtudással, bukaresti műszaki vállalatokhoz kerestetnek. — Kimerítő ajánlatokat, eddigi működéséről stb. „Ön állít” jellegre a kiadóba kértünk.

8518

Jöjjen Budapestre!

Budapesti és balatoni fürdők vendégei a magyar vasutakon 50% kedvezményt kapnak.

CONTINENTAL SZALLODA

Budapest, VII., Dohány-utca 42. (Hungária-fürdő épületében).
Modern komfort! — Mérsékelt árak!

Dr. GRÜNWALD SZANATÓRIUMA
Budapest, VII., Vilma Királyné-ut 15. szám.

LIGET-SZANATÓRIUM

Legmodernebb gyógyintézet gyomor-, bélbeteg, szív-, vese-, cukorbeteg részére. Vízgyógyintézet, VI. Nagy János (Benzúr) utca 47. sz.

Dr. Pajor Szanatórium és Vízgyógyintézet Budapest VII., Vas-utca 17. sz.

PARK-SZANATÓRIUM

Legelőkeltebb sebészeti gyógyintézet, szülészeti osztály, urológia, hólyag, prosztata, vesebetegségek kezelése. Röntgen. VI. Aréna-ut 84.

ROYAL NAGYSZÁLLÓ

VII. Erzsébet körút 45—47. Világnyitva és szolid! Budapesti és más magyar fürdők látogatói 50 százalékos kedvezményt kapnak

SVABHEGYI SZANATÓRIUM

klimatikus, diétás gyógyintézet bel- és idegbeteg részére. Nap- és légtüdők I. Bárdi Eötvös ut 12. szám.

SZENT GELLÉRT

gyógyfürdő és szálloda. Budapest. Legmodernebb berendezés! — Mérsékelt árak!

SZENT MARGITSZIGET

A Duna-folyami gyönyörű 150 holdas park. Nagyszálloda. Szanatórium. Magyarország legmodernebb üdülő- és gyógyintézete. Kén- és szénasavas gyógyfürdők kőszvény, reuma és idegesség ellen. Thermal strandfürdő.

Balatonfüred Legmodernebb fürdők, a „szívbeteg” Mekkája.

Személy szállítást

új Fiat-autóval az ország bármely részében vállal MELKUHN BANDI.

Schiel-garázs. Telefonszám 766

Minden iparos és szakmunkás

számára nélkülözhetetlenek a

jó szakkönyvek.

Kísérje figyelemmel hirdeteinket, vagy kérje azonnal díjtalan árjegyzékeinket.

Brassói Lapok Könyvosztálya
Brassó, Kapu-utca 64.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 6 lei. — Vastagabb betűvel 12 lei. — Állást keresőknek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei.

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladásán esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. — Csak válaszlehetőséggel felszerelt kérdéskérdésekre válaszolunk.

Hölgyek! Tündérüljek közimunka dívatlap általánosan kapható. Kérjenek azonnal mutatvány számot 78— lej utánvételt. Bővebb felvilágosítást is nyújt a Brassói Lapok könyvosztálya.

Intelligens középkorú nő elmenne kiadó, házvezető, vagy gondozónak magános urhoz. Leveleket „Gondos 8347” jellegre a kiadóba kérek.

Önállóan főző házvezetőnő

és szolgáló állandó alkalmazásra kerestetnek bukaresti származásúak. Cím:

RHEIN I.-né,
Brassó, Cerna-utca 3.

A város közepében 3 szoba irodának, 1 szoba iroda vagy lakásnak, továbbá világos fűtőhelyiség azonnalra kiadó. Cím 8508 szám alatt a kiadóban.

Fűszerüzlet berendezés eladó. Erzsébet utca 21. 8500

2 intelligens uriembernek szép tisztán butorított szoba kiadó. Érdeklődni 8519 szám alatt a kiadóban.

Eladó tagbirtok. Szilágy megyei Ermeleken 208 magyar hold, melyből 16 erdő, többi szántó és rét. Tanyán 5 cselédlakás, istálló, sertésfiatartó. Vasutalom 7 km. Ára 70 dollár holdanként. Lejben is fizethető. Követitő díjazok. Cím: Primar Eriu-Săucraiu, județul Sălaj. 8511

Keresek egy hétéves leányka mellé egy német szolid gyermekeleányt. Ajánlatokat „Szolid 7” jellegre a kiadóba kérek. 8510

Újra épült ház, kert és melléképítményekkel. Örökös azonnal eladó. Érdeklődni Imre János és Dobos Péternél, Deresteyi-ut mentén Csífel sor. 8509

Eladó egy Clayton Suttelvorh 1000 mm-es cséplőgarnitúra. Őzben megtekinthető. „Bárdóc” Dénes Csíkszentimmon. Levelek nem válaszolok. 8507

Vidéki kastélyban ellátással, üdülést keresek. Minden árat megfizetek. Ajánlatokat Nagyszében, „Doctor” post restant kérek. 8506

Gimnáziumi érettség (baccalaureatus) végzett fiatalember gyokornak ajánlkozik. Cím 8505 sz. alatt a kiadóban.

Jóforgalmu gépjármű helyi villanyhajtással kedvező fizetési feltétellel eladó Cím 8504 sz. alatt a kiadóban

Gyógyfürdősi biztosi égisztenciát nyújtó, a Bánatban a legrégibb ifjaita üzem, villanyerő berendezve, négy modern géppel, 20—30 községi munkakörrel, előnyös feltételek mellett eladó. Cím Zeiger, Temesvár, Hunyadi-ut 60. 8503

Két fűszer szakmabeli tanonc

Jó házból, kik legalább 4 középiskolát végeztek, magyarul és németül beszélnek, szabad lakás, világítás, fűtés és ellátás ellenében felvétetnek vidéki fogyasztási szövetkezetbe. — jelentkezni: „România Carbonifera” cégnek, Brassó, Buzasor 8.

8471

Most jelent meg! Könyvujjdonság!

A talárjárás idejébeli magyar világ egyetlen történelmi regénye.

Szántó György:

BÁBELTORNYYA

Izléses kiállítás.

303 oldal. 150 lej

KAPHATÓ MINDENUTTI!